

ABSTRACT AND REFERENCES

TECHNOLOGY AND EQUIPMENT OF FOOD PRODUCTION

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.308635

DETERMINING THE INFLUENCE OF PLANT-BASED PROTEINS ON THE CHARACTERISTICS OF DAIRY ICE CREAM (p. 6–15)**Artur Mykhalevych**National University of Food Technologies,
Kyiv, UkraineORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4212-9457>**Galyna Polishchuk**National University of Food Technologies,
Kyiv, UkraineORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3013-3245>**Uliana Bandura**National University of Food Technologies,
Kyiv, UkraineORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2617-006X>**Tetiana Osmak**National University of Food Technologies,
Kyiv, UkraineORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5548-1719>**Oksana Bass**National University of Food Technologies,
Kyiv, UkraineORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7222-1388>

This paper investigates the functional and technological properties of proteins in the composition of dairy ice cream. The object of the research was the technology of ice cream with plant-based proteins. The problem to be solved was the improvement of physical-chemical and rheological characteristics of mixtures and ice cream with a low fat content by using moisture-binding structuring proteins of plant origin.

It was established that pea protein concentrate has the highest foaming properties. Oat protein concentrate shows a moderate ability to form and stabilize foams, while soy protein isolate does not reveal this function at all. The presence of plant-based proteins in all ice cream mixtures increases their nominal viscosity, but the highest thixotropy is observed for the concentrate of pea (56.5–61.0 %) and oat (54.8–57.2 %) proteins. They form food systems with a pronounced coagulation structure, which are capable of self-repair of bonds during the maturation of mixtures for 8 hours. Soy protein isolate reduces the thixotropic ability of ice cream mixtures, which limits the expediency of its use. The defined physical-chemical indicators of ice cream make it possible to justify the rational content of proteins in the composition of ice cream, which is 1–2 % for pea protein concentrate and 1 % for oat protein concentrate.

Data on the rheological behavior of ice cream mixtures do not always coincide with previously established patterns, which is due to the difference in chemical composition between the studied food systems, as well as methods of their preparation and use.

The results of this work could be used in the technology of low-fat ice cream, as well as in compositions for new types of ice cream enriched with protein.

Keywords: oat protein, soy isolate, pea protein, low-fat ice cream.

References

1. Hasan, T., Thoo, Y. Y., Siow, L. F. (2023). Dairy-Free Alternatives for Frozen Dessert Application. *ACS Food Science & Technology*, 4 (1), 3–15. <https://doi.org/10.1021/acsfoodscitech.3c00423>
2. Sipple, L. R., Racette, C. M., Schiano, A. N., Drake, M. A. (2022). Consumer perception of ice cream and frozen desserts in the “better-for-you” category. *Journal of Dairy Science*, 105 (1), 154–169. <https://doi.org/10.3168/jds.2021-21029>
3. Bullock, K., Lahne, J., Pope, L. (2020). Investigating the role of health halos and reactance in ice cream choice. *Food Quality and Preference*, 80, 103826. <https://doi.org/10.1016/j.foodqual.2019.103826>
4. Mykhalevych, A., Polishchuk, G., Nassar, K., Osmak, T., Buniowska-Olejnik, M. (2022). β -Glucan as a Techno-Functional Ingredient in Dairy and Milk-Based Products – A Review. *Molecules*, 27 (19), 6313. <https://doi.org/10.3390/molecules27196313>
5. Javidi, F., Razavi, S. M. A., Behrouzian, F., Alghooneh, A. (2016). The influence of basil seed gum, guar gum and their blend on the rheological, physical and sensory properties of low fat ice cream. *Food Hydrocolloids*, 52, 625–633. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2015.08.006>
6. Genovese, A., Balivo, A., Salvati, A., Sacchi, R. (2022). Functional ice cream health benefits and sensory implications. *Food Research International*, 161, 111858. <https://doi.org/10.1016/j.foodres.2022.111858>
7. Zhao, Y., Khalesi, H., He, J., Fang, Y. (2023). Application of different hydrocolloids as fat replacer in low-fat dairy products: Ice cream, yogurt and cheese. *Food Hydrocolloids*, 138, 108493. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2023.108493>
8. de Paula, I. L., Mesa, N. C., Contim, L. T., Ferreira, R. G., Pombo, A. F. W., de Carvalho da Costa, J. et al. (2023). The applicability of microparticulated whey protein as an ingredient in different types of foods and its functionalities: a current patent review. *European Food Research and Technology*, 250 (2), 633–647. <https://doi.org/10.1007/s00217-023-04402-x>
9. Tomczyńska-Mleko, M., Mykhalevych, A., Sapiga, V., Polishchuk, G., Terpiłowski, K., Mleko, S. et al. (2024). Influence of Plant-Based Structuring Ingredients on Physicochemical Properties of Whey Ice Creams. *Applied Sciences*, 14 (6), 2465. <https://doi.org/10.3390/app14062465>
10. Liszka-Skoczylas, M., Ptaszek, A., Żmudzinski, D. (2014). The effect of hydrocolloids on producing stable foams based on the whey protein concentrate (WPC). *Journal of Food Engineering*, 129, 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.jfoodeng.2014.01.002>
11. Biswas, P. K., Chakraborty, R., Choudhuri, U. R. (2002). Effect of blending of soy milk with cow milk on sensory, textural and nutritional qualities of chhana analogue. *Journal of Food Science and Technology (Mysore)*, 39 (6), 702–704.
12. Akbari, M., Eskandari, M. H., Davoudi, Z. (2019). Application and functions of fat replacers in low-fat ice cream: A review. *Trends in*

- Food Science & Technology, 86, 34–40. <https://doi.org/10.1016/j.tifs.2019.02.036>
13. Akesowan, A. (2009). Influence of soy protein isolate on physical and sensory properties of ice cream. *Thai Journal of Agricultural Science*, 42 (1), 1–6. Available at: https://www.researchgate.net/publication/267796983_Influence_of_Soy_Protein_Isolate_on_Physical_and_Sensory_Properties_of_Ice_Cream
 14. Savio, J., Preci, D., Castelle, M., Manzolli, A., Fernandes, I. A., Junges, A. et al. (2018). Development and Structural Behaviour of Soybean Gelato. *Food Technology and Biotechnology*, 56 (4). <https://doi.org/10.17113/ftb.56.04.18.5710>
 15. Friedeck, K. G., Aragul-Yuceer, Y. K., Drake, M. A. (2003). Soy Protein Fortification of a Low-fat Dairy-based Ice Cream. *Journal of Food Science*, 68 (9), 2651–2657. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2621.2003.tb05784.x>
 16. Deng, L. (2021). Current Progress in the Utilization of Soy-Based Emulsifiers in Food Applications – A Review. *Foods*, 10 (6), 1354. <https://doi.org/10.3390/foods10061354>
 17. Chen, W., Liang, G., Li, X., He, Z., Zeng, M., Gao, D. et al. (2019). Effects of soy proteins and hydrolysates on fat globule coalescence and meltdown properties of ice cream. *Food Hydrocolloids*, 94, 279–286. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2019.02.045>
 18. Gorissen, S. H. M., Crombag, J. J. R., Senden, J. M. G., Waterval, W. A. H., Bierau, J., Verdijk, L. B., van Loon, L. J. C. (2018). Protein content and amino acid composition of commercially available plant-based protein isolates. *Amino Acids*, 50 (12), 1685–1695. <https://doi.org/10.1007/s00726-018-2640-5>
 19. Guler-Akin, M. B., Avkan, F., Akin, M. S. (2021). A novel functional reduced fat ice cream produced with pea protein isolate instead of milk powder. *Journal of Food Processing and Preservation*, 45 (11). <https://doi.org/10.1111/jfpp.15901>
 20. Narala, V. R., Jugbarde, M. A., Orlovs, I., Masin, M. (2022). Inulin as a prebiotic for the growth of vegan yoghurt culture in pea protein-based vegan yoghurt-ice cream, while improving the textural properties. *Applied Food Research*, 2 (2), 100136. <https://doi.org/10.1016/j.afres.2022.100136>
 21. Tanger, C., Utz, F., Spaccasassi, A., Kreissl, J., Dombrowski, J., Dawid, C., Kulozik, U. (2021). Influence of Pea and Potato Protein Microparticles on Texture and Sensory Properties in a Fat-Reduced Model Milk Dessert. *ACS Food Science & Technology*, 2 (1), 169–179. <https://doi.org/10.1021/acsfoodscitech.1c00394>
 22. Asen, N. D., Aluko, R. E. (2022). Physicochemical and Functional Properties of Membrane-Fractionated Heat-Induced Pea Protein Aggregates. *Frontiers in Nutrition*, 9. <https://doi.org/10.3389/fnut.2022.852225>
 23. Mirmoghtadaie, L., Kadivar, M., Shahedi, M. (2009). Effects of succinylation and deamidation on functional properties of oat protein isolate. *Food Chemistry*, 114 (1), 127–131. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2008.09.025>
 24. Nieto-Nieto, T. V., Wang, Y. X., Ozimek, L., Chen, L. (2015). Inulin at low concentrations significantly improves the gelling properties of oat protein – A molecular mechanism study. *Food Hydrocolloids*, 50, 116–127. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2015.03.031>
 25. Rasane, P., Jha, A., Sabikhi, L., Kumar, A., Unnikrishnan, V. S. (2013). Nutritional advantages of oats and opportunities for its processing as value added foods - a review. *Journal of Food Science and Technology*, 52 (2), 662–675. <https://doi.org/10.1007/s13197-013-1072-1>
 26. Serdaroglu, M., Ozsumer, M. S. (2003). Effects of soy protein, whey powder and wheat gluten on quality characteristics of cooked beef sausages formulated with 5, 10 and 20% fat. *Electronic Journal of Polish Agricultural Universities*, 6 (2), 3. Available at: <http://www.ejpau.media.pl/volume6/issue2/food/art-03.html>
 27. Lim, S.-Y., Swanson, B. G., Clark, S. (2008). High Hydrostatic Pressure Modification of Whey Protein Concentrate for Improved Functional Properties. *Journal of Dairy Science*, 91 (4), 1299–1307. <https://doi.org/10.3168/jds.2007-0390>
 28. Mykhalevych, A., Buniowska-Olejnik, M., Polishchuk, G., Puchalski, C., Kamińska-Dwórznicza, A., Berthold-Pluta, A. (2024). The Influence of Whey Protein Isolate on the Quality Indicators of Acidophilic Ice Cream Based on Liquid Concentrates of Demineralized Whey. *Foods*, 13 (1), 170. <https://doi.org/10.3390/foods13010170>
 29. Milk – Fat Content Determination, Gerber Method (NP Standard No. 469 in Portuguese) (2002). IPQ: Monte de Caparica.
 30. Marshall, R. T., Arbuckle, W. S. (1996). *Ice Cream*. Springer US. <https://doi.org/10.1007/978-1-4613-0477-7>
 31. Sapiga, V., Polishchuk, G., Buniowska, M., Shevchenko, I., Osmak, T. (2021). Polyfunctional properties of oat β -glucan in the composition of milk-vegetable ice cream. *Ukrainian Food Journal*, 10 (4), 691–706. <https://doi.org/10.24263/2304-974x-2021-10-4-5>
 32. Shevchenko, O., Mykhalevych, A., Polishchuk, G., Buniowska-Olejnik, M., Bass, O., Bandura, U. (2022). Technological functions of hydrolyzed whey concentrate in ice cream. *Ukrainian Food Journal*, 11 (4), 498–517. <https://doi.org/10.24263/2304-974x-2022-11-4-3>
 33. Muse, M. R., Hartel, R. W. (2004). Ice Cream Structural Elements that Affect Melting Rate and Hardness. *Journal of Dairy Science*, 87 (1), 1–10. [https://doi.org/10.3168/jds.s0022-0302\(04\)73135-5](https://doi.org/10.3168/jds.s0022-0302(04)73135-5)
 34. Buniowska-Olejnik, M., Mykhalevych, A., Polishchuk, G., Sapiga, V., Znamirska-Piotrowska, A., Kot, A., Kamińska-Dwórznicza, A. (2023). Study of Water Freezing in Low-Fat Milky Ice Cream with Oat β -Glucan and Its Influence on Quality Indicators. *Molecules*, 28 (7), 2924. <https://doi.org/10.3390/molecules28072924>
 35. Alves, A. C., Tavares, G. M. (2019). Mixing animal and plant proteins: Is this a way to improve protein techno-functionalities? *Food Hydrocolloids*, 97, 105171. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2019.06.016>
 36. Pizones Ruiz-Henestrosa, V. M., Martinez, M. J., Carrera Sánchez, C., Rodríguez Patino, J. M., Pilosof, A. M. R. (2014). Mixed soy globulins and β -lactoglobulin systems behaviour in aqueous solutions and at the air–water interface. *Food Hydrocolloids*, 35, 106–114. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2013.04.021>
 37. Alves, A. C., Martha, L., Casanova, F., Tavares, G. M. (2021). Structural and foaming properties of whey and soy protein isolates in mixed systems before and after heat treatment. *Food Science and Technology International*, 28 (6), 545–553. <https://doi.org/10.1177/10820132211031756>
 38. Foegeding, E. A., Davis, J. P. (2011). Food protein functionality: A comprehensive approach. *Food Hydrocolloids*, 25 (8), 1853–1864. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2011.05.008>
 39. Kornet, R., Yang, J., Venema, P., van der Linden, E., Sagis, L. M. C. (2022). Optimizing pea protein fractionation to yield protein fractions with a high foaming and emulsifying capacity. *Food Hydrocolloids*, 126, 107456. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2021.107456>
 40. Chao, D., Aluko, R. E. (2018). Modification of the structural, emulsifying, and foaming properties of an isolated pea protein by thermal pre-

- treatment. *CyTA - Journal of Food*, 16 (1), 357–366. <https://doi.org/10.1080/19476337.2017.1406536>
41. Brückner-Gühmann, M., Heiden-Hecht, T., Sözer, N., Drusch, S. (2018). Foaming characteristics of oat protein and modification by partial hydrolysis. *European Food Research and Technology*, 244 (12), 2095–2106. <https://doi.org/10.1007/s00217-018-3118-0>
 42. Romulo, A., Meindrawan, B., Marpietylie. (2021). Effect of Dairy and Non-Dairy Ingredients on the Physical Characteristic of Ice Cream: Review. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 794 (1), 012145. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/794/1/012145>
 43. Goff, H. D., Hartel, R. W. (2013). *Ice Cream*. Springer US. <https://doi.org/10.1007/978-1-4614-6096-1>
 44. Arbuckle, W. S. (1986). *Ice Cream*. Springer US. <https://doi.org/10.1007/978-1-4615-7222-0>
 45. Zhang, X., Qi, B., Xie, F., Hu, M., Sun, Y., Han, L. et al. (2021). Emulsion stability and dilatational rheological properties of soy/whey protein isolate complexes at the oil-water interface: Influence of pH. *Food Hydrocolloids*, 113, 106391. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2020.106391>
 46. Beliciu, C. M., Moraru, C. I. (2011). The effect of protein concentration and heat treatment temperature on micellar casein–soy protein mixtures. *Food Hydrocolloids*, 25 (6), 1448–1460. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2011.01.011>
 47. Oliveira, I. C., de Paula Ferreira, I. E., Casanova, F., Cavalleri, A. L. F., Lima Nascimento, L. G., de Carvalho, A. F., Nogueira Silva, N. F. (2022). Colloidal and Acid Gelling Properties of Mixed Milk and Pea Protein Suspensions. *Foods*, 11 (10), 1383. <https://doi.org/10.3390/foods11101383>
 48. Bogahawaththa, D., Chau, N. H. B., Trivedi, J., Dissanayake, M., Vasiljevic, T. (2019). Impact of controlled shearing on solubility and heat stability of pea protein isolate dispersed in solutions with adjusted ionic strength. *Food Research International*, 125, 108522. <https://doi.org/10.1016/j.foodres.2019.108522>
 49. Shand, P. J., Ya, H., Pietrasik, Z., Wanasundara, P. K. J. P. D. (2007). Physicochemical and textural properties of heat-induced pea protein isolate gels. *Food Chemistry*, 102 (4), 1119–1130. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2006.06.060>
 50. Tarrega, A., Ramirez-Sucre, M. O., Vélez-Ruiz, J. F., Costell, E. (2012). Effect of whey and pea protein blends on the rheological and sensory properties of protein-based systems flavoured with cocoa. *Journal of Food Engineering*, 109 (3), 467–474. <https://doi.org/10.1016/j.jfoodeng.2011.11.003>
 51. Brückner-Gühmann, M., Kratzsch, A., Sozer, N., Drusch, S. (2021). Oat protein as plant-derived gelling agent: Properties and potential of modification. *Future Foods*, 4, 100053. <https://doi.org/10.1016/j.fufo.2021.100053>
 52. Salem, S. A., Hamad, E. M., Ashoush, I. S. (2016). Effect of Partial Fat Replacement by Whey Protein, Oat, Wheat Germ and Modified Starch on Sensory Properties, Viscosity and Antioxidant Activity of Reduced Fat Ice Cream. *Food and Nutrition Sciences*, 07 (06), 397–404. <https://doi.org/10.4236/fns.2016.76041>
 53. Saentaweesuk, S., Aukkanit, N. (2022). Effects of Whey Protein Isolate and Soy Protein Isolate as Fat Replacers on the Physicochemical and Sensory Properties of Low-Fat Chocolate Ice Cream. *Burapha Science Journal*, 27 (1), 686–701. Available at: <https://seijournal.buu.ac.th/index.php/sci/article/view/4211>
 54. Liu, X., Sala, G., Scholten, E. (2022). Effect of fat aggregate size and percentage on the melting properties of ice cream. *Food Research International*, 160, 111709. <https://doi.org/10.1016/j.foodres.2022.111709>
 55. Azari-Anpar, M., Khomeiri, M., Daraei Garmakhany, A., Lotfi-Shirazi, S. (2021). Development of camel and cow's milk, low-fat frozen yoghurt incorporated with Qodume Shahri (*Lepidium perfoliatum*) and cress seeds (*Lepidium sativum*) gum: Flow behavior, textural, and sensory attributes' assessment. *Food Science & Nutrition*, 9 (3), 1640–1650. <https://doi.org/10.1002/fsn3.2139>
 56. Warren, M. M., Hartel, R. W. (2018). Effects of Emulsifier, Overrun and Dasher Speed on Ice Cream Microstructure and Melting Properties. *Journal of Food Science*, 83 (3), 639–647. <https://doi.org/10.1111/1750-3841.13983>
 57. Wu, B., Freire, D. O., Hartel, R. W. (2019). The Effect of Overrun, Fat Destabilization, and Ice Cream Mix Viscosity on Entire Melt-down Behavior. *Journal of Food Science*, 84 (9), 2562–2571. <https://doi.org/10.1111/1750-3841.14743>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.309595
MINIMIZING SWEET CHERRY FRUIT LOSSES DURING STORAGE UNDER THE INFLUENCE OF HYDROCOOLING AND PROTECTIVE ORGANIC COMPOSITION (p. 16–25)

Iryna Ivanova

Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University,
Zaporizhzhia, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2711-2021>

Marina Serdyuk

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,
Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6504-4093>

Tetiana Tymoshchuk

Polissia National University, Zhytomyr, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8980-7334>

Vira Malkina

Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University,
Zaporizhzhia, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2076-2032>

Olha Zinovieva

Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University,
Zaporizhzhia, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3760-8952>

Dina Lisohurska

Polissia National University, Zhytomyr, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2559-6520>

Olha Nevmerzhytska

Polissia National University, Zhytomyr, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2024-9316>

Olha Lisohurska

Polissia National University, Zhytomyr, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3553-9351>

Reducing fruit losses is one of the most important strategies for improving diets and strengthening food systems. Therefore, improving modern technologies for storing sweet cherries, assessing the potential of the necessary capacities and technologies for fruit storage to reduce post-harvest losses and extend the shelf life of fruits

remains relevant. Improvement of pre-cooling methods optimize the shelf life of fresh fruit and contributes to the growth of demand for fruit by consumers in the European market. The object of the study is the technology of pretreatment of sweet cherry fruits using an organic composition. The fruits of the model variety Valerii Chkalov were used as experimental material.

The minimum natural losses from microbiological diseases and physiological disorders were recorded on the 40th day of sweet cherry fruit storage. Fruit weight losses during storage of sweet cherries of the Valerii Chkalov variety were minimal when hydro cooling was applied in combination with a protective organic composition of lactic and acetic acid (1.75%:2.00%). The optimum concentration of lactic and acetic acids (2.00%:1.75%) was determined, which ensures minimal daily fruit losses (0.068%) under the influence of hydro-cooling during storage of sweet cherries. The analysis of the regression model revealed the optimal value of the average level of daily losses during storage of sweet cherry fruit of Valerii Chkalov variety – 0.0642% at concentrations of lactic and acetic acid 2.161% to 1.705%, respectively. The tendency to minimize sweet cherry fruit losses during storage under the influence of hydrocooling and the optimal concentration of organic acids in the protective composition was identified. The results could be used to improve pre-cooling methods in the food industry to preserve the quality of fruit raw materials in a waste-free fruit supply chain for all relevant stakeholders.

Keywords: sweet cherry fruits, natural losses, microbiological diseases, physiological disorders, regression model, minimization criterion.

References

- Hasan, M. U., Singh, Z., Shah, H. M. S., Kaur, J., Woodward, A., Afrifa-Yamoah, E., Malik, A. U. (2023). Oxalic acid: A blooming organic acid for postharvest quality preservation of fresh fruit and vegetables. *Postharvest Biology and Technology*, 206, 112574. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2023.112574>
- Porat, R., Lichter, A., Terry, L. A., Harker, R., Buzby, J. (2018). Postharvest losses of fruit and vegetables during retail and in consumers' homes: Quantifications, causes, and means of prevention. *Postharvest Biology and Technology*, 139, 135–149. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2017.11.019>
- Charlton, K., Kowal, P., Soriano, M., Williams, S., Banks, E., Vo, K., Byles, J. (2014). Fruit and Vegetable Intake and Body Mass Index in a Large Sample of Middle-Aged Australian Men and Women. *Nutrients*, 6 (6), 2305–2319. <https://doi.org/10.3390/nu6062305>
- Ivanova, I., Serdyuk, M., Malkina, V., Priss, T., Herasko, T., Tymoshchuk, T. (2021). Investigation into sugars accumulation in sweet cherry fruits under abiotic factors effects. *Agronomy Research*, 19 (2), 444–457. <https://doi.org/10.15159/ar.21.004>
- Ivanova, I., Serdyuk, M., Malkina, V., Tymoshchuk, T., Vorovka, M., Mrynskyi, I., Adamovych, A. (2022). Studies of the impact of environmental conditions and varietal features of sweet cherry on the accumulation of vitamin C in fruits by using the regression analysis method. *Acta Agriculturae Slovenica*, 118 (2). <https://doi.org/10.14720/aas.2022.118.2.2404>
- Ivanova, I., Serdyuk, M., Malkina, V., Tymoshchuk, T., Kotelnyska, A., Moisiienko, V. (2021). The forecasting of polyphenolic substances in sweet cherry fruits under the impact of weather factors. *Agraarteadus*, 32 (2), 239–250. <https://doi.org/10.15159/jas.21.27>
- Ivanova, I., Tymoshchuk, T., Kravchuk, M., Ishchenko, I., Kryvenko, A. (2023). Sensory evaluation of sweet cherries for sustainable fruit production in the European market. *Scientific Horizons*, 26 (10), 93–106. <https://doi.org/10.48077/scihor10.2023.93>
- Ivanova, I., Serdyuk, M., Malkina, V., Tymoshchuk, T., Shlieina, L., Pokoptseva, L. et al. (2023). The effects of weather factors on titrating acids accumulation in sweet cherry fruits. *Future of Food: Journal on Food, Agriculture & Society*, 11 (1). <https://doi.org/10.17170/kobra-202210056938>
- Vinichenko, I. I., Trusova, N. V., Kurbatska, L. M., Polehenka, M. A., Oleksiuk, V. O. (2020). Imperatives of Quality Insuring of the Production Cycle and Effective Functioning Process of the Enterprises of Agro-Product Subcomplex of Ukraine. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, 11 (4), 1462. [https://doi.org/10.14505/jarle.v11.4\(50\).43](https://doi.org/10.14505/jarle.v11.4(50).43)
- Trusova, N. V., Hryvkivska, O. V., Yavorska, T. I., Prystemskyi, O. S., Kepko, V. N., Prus, Y. O. (2020). Innovative development and competitiveness of agribusiness subjects in the system of ensuring of economic security of the regions of Ukraine. *Rivista di Studi sulla Sostenibilita*, 2, 141–156. Available at: http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/13418/1/Trusova%20N.V._Rivista%20di%20Studi%20sulla%20Sostenibilita%2c%202%2c%202020%2c%20141-156.pdf
- Jgenti, M., Turmanidze, T., Khorava, I. (2022). Comparison of characteristics of sweet cherry varieties grown in Georgia and their changes during the storage. *Ukrainian Food Journal*, 11 (2), 259–268. <https://doi.org/10.24263/2304-974x-2022-11-2-6>
- Serradilla, M. J., Martín, A., Hernandez, A., López-Corrales, M., Lozano, M., Córdoba, M. de G. (2010). Effect of the Commercial Ripening Stage and Postharvest Storage on Microbial and Aroma Changes of 'Ambrunés' Sweet Cherries. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 58 (16), 9157–9163. <https://doi.org/10.1021/jf102004v>
- Karabulut, O. A., Arslan, U., İlhan, K., Kuruoglu, G. (2005). Integrated control of postharvest diseases of sweet cherry with yeast antagonists and sodium bicarbonate applications within a hydrocooler. *Postharvest Biology and Technology*, 37 (2), 135–141. <https://doi.org/10.1016/j.postharvbio.2005.03.003>
- Alique, R., Martínez, M. A., Alonso, J. (2006). Metabolic response to two hydrocooling temperatures in sweet cherries cv Lapins and cv Sunburst. *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 86 (12), 1847–1854. <https://doi.org/10.1002/jsfa.2516>
- Ristić, Z., Stanivuković, S., Pašalić, B., Đurić, G. (2021). Cooling sweet cherry fruits prolongs their use value. *Agroknowledge Journal*, 22 (2). <https://doi.org/10.7251/agren2202049r>
- Serdyuk, M., Stepanenko, D., Priss, O., Kopylova, T., Gaprindashvili, N., Kulik, A. et al. (2017). Development of fruit diseases of microbial origin during storage at treatment with antioxidant compositions. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3 (11 (87)), 45–51. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2017.103858>
- Priss, O., Korchynskyy, I., Kryvko, Y., Korchynska, O. (2023). Leveraging Horseradish's Bioactive Substances for Sustainable Agricultural Development. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, 18 (8), 2563–2570. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180828>
- Chettri, S., Sharma, N., Mohite, A. M. (2023). Edible coatings and films for shelf-life extension of fruit and vegetables. *Biomaterials Advances*, 154, 213632. <https://doi.org/10.1016/j.bioadv.2023.213632>

19. Børve, J., Stensvand, A. (2019). Postharvest fungal fruit decay in sweet cherry graded in water with low chlorine content. *European Journal of Horticultural Science*, 84 (5), 274–281. <https://doi.org/10.17660/ejhs.2019/84.5.3>
20. Aday, M. S. (2016). Application of electrolyzed water for improving postharvest quality of mushroom. *LWT - Food Science and Technology*, 68, 44–51. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2015.12.014>
21. Abd El-Moneim, E. A. A., Kamel, H. M., Zaki, Z. A., Rehab, M. E. Abo (2015). Effect of Honey and Citric Acid Treatments on Postharvest Quality of Fruits and Fresh-Cut of Guava. *World Journal of Agricultural Sciences*, 11 (5), 255–267. Available at: [https://www.widosi.org/wjas/wjas11\(5\)15/2.pdf](https://www.widosi.org/wjas/wjas11(5)15/2.pdf)
22. Hajilou, J., Fakhimrezaei, S. (2013). Effects of post-harvest calcium chloride or salicylic acid treatments on the shelf-life and quality of apricot fruit. *The Journal of Horticultural Science and Biotechnology*, 88 (5), 600–601. <https://doi.org/10.1080/14620316.2013.11513012>
23. Ennab, H. A., El-Shemy, M. A., Alam-Eldein, S. M. (2020). Salicylic Acid and Putrescine to Reduce Post-Harvest Storage Problems and Maintain Quality of Murcott Mandarin Fruit. *Agronomy*, 10 (1), 115. <https://doi.org/10.3390/agronomy10010115>
24. Sehirli, S., Karabulut, O., Ilhan, K., Sehirli, A. (2020). Use and Efficiency of Disinfectants within a Hydrocooler System for Postharvest Disease Control in Sweet Cherry. *International Journal of Fruit Science*, 20 (sup3), S1590–S1606. <https://doi.org/10.1080/15538362.2020.1822265>
25. Smilanick, J. L., Aiyabei, J., Gabler, F. M., Doctor, J., Sorenson, D., Mackey, B. (2002). Quantification of the Toxicity of Aqueous Chlorine to Spores of *Penicillium digitatum* and *Geotrichum citri-aurantii*. *Plant Disease*, 86 (5), 509–514. <https://doi.org/10.1094/pdis.2002.86.5.509>
26. In, Y., Kim, J., Kim, H., Oh, S. (2013). Antimicrobial Activities of Acetic Acid, Citric Acid and Lactic Acid against *Shigella* Species. *Journal of Food Safety*, 33 (1), 79–85. <https://doi.org/10.1111/jfs.12025>
27. Mead, R. (2017). *Statistical Methods in Agriculture and Experimental Biology*, Third Edition. Chapman and Hall/CRC. <https://doi.org/10.1201/9780203738559>
28. Grippo, L., Sciandrone, M. (2023). *Introduction to Methods for Nonlinear Optimization*. Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-26790-1>
29. Ivanova, I., Serdyuk, M., Kryvonos, I., Yeremenko, O., Tymoshchuk, T. (2020). Formation of flavoring qualities of sweet cherry fruits under the influence of weather factors. *Scientific Horizons*, 04 (89), 72–81. <https://doi.org/10.33249/2663-2144-2020-89-4-72-81>
30. Zhi, H., Dong, Y. (2022). Evaluation of integrated ultrasound and CaCl₂ in hydrocooling water on the quality of 'Bing', 'Lapins', and 'Sweetheart' cherries stored in modified atmosphere packaging. *Scientia Horticulturae*, 299, 111060. <https://doi.org/10.1016/j.scienta.2022.111060>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.309597

IDENTIFICATION OF THE EFFECT OF RIPENING CONDITIONS ON THE YIELD OF ROSE HIPS AND THEIR PROCESSED PRODUCTS (p. 26–35)

Hasil Fataliyev

Azerbaijan State Agricultural University, Ganja, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5310-4263>

Simuzar Isgandarova

Azerbaijan State Agricultural University, Ganja, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-0004-7549>

Natavan Gadimova

Azerbaijan State University of Economics (UNEC),
 Baku, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1939-1796>

Aynur Mammadova

Azerbaijan State Agricultural University, Ganja, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-3562-8326>

Mehman Ismailov

Azerbaijan Technological University, Ganja, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8620-3412>

Muhammad Mammadzade

Azerbaijan Technological University, Ganja, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-3137-4082>

Wild rose hip fruit, pulp, beverage, nectar, as well as technological methods and tools are taken as the object of research.

Rose hips have a, bright red color and a rich chemical composition, which makes it a very important raw material for industry. However, insufficient research slows down this work and makes the use of raw materials inefficient. With this in mind, the aim was to study the mechanical and technological characteristics of the femur, which are considered important for industrial processing.

The reflection of ripening conditions on the mechanical, physical and chemical properties of rose hips, as well as the influence of processing methods, especially hot processing, on the quality of the product has been established.

Research has shown that the percentage of fruit cultivation in the Dashkasan region was the lowest, and the highest in the Gadabay region, and the Goygol region took an intermediate position. The Latin hardness of fruits grown in Dashkasan region was 6.41 N. Gadabay region with 5.56 N and Goygol region with 5.47 N. This indicator plays an important role in the storage and processing of fruits. As a result of the treatment, the amount of dry matter in fruit, pulp and beverage increased slightly, titratable acids, ascorbic acid and pH decreased. An increase in total phenolic compounds was observed during the initial heat treatment of the raw material and was noted to be much lower in the pulp and beverage. Hot treatment had a reducing effect on the amount of ascorbic acid, which is considered one of the main components of indicators in the thigh. The obtained results can be used in individual family farms and in the food industry.

Keywords: rose hip, fruit pulp, color values, nectar, hydroxymethylfurfural, antioxidant property, ascorbic acid, minerals.

References

1. Koczka, N., Stefanovits-Bányai, É., Ombódi, A. (2018). Total Polyphenol Content and Antioxidant Capacity of Rosehips of Some *Rosa* Species. *Medicines*, 5 (3), 84. <https://doi.org/10.3390/medicines5030084>
2. Peña, F., Valencia, S., Tereucán, G., Nahuelcura, J., Jiménez-Aspee, F., Cornejo, P., Ruiz, A. (2023). Bioactive Compounds and Antioxidant Activity in the Fruit of Rosehip (*Rosa canina* L. and *Rosa rubiginosa* L.). *Molecules*, 28 (8), 3544. <https://doi.org/10.3390/molecules28083544>
3. Fascella, G., D'Angiolillo, F., Mammano, M. M., Amenta, M., Romeo, F. V., Rapisarda, P., Ballistreri, G. (2019). Bioactive compounds and antioxidant activity of four rose hip species from spontaneous

- Sicilian flora. *Food Chemistry*, 289, 56–64. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2019.02.127>
4. Bozhuyuk, M. R., Ercisli, S., Karatas, N., Ekiert, H., Elansary, H. O., Szopa, A. (2021). Morphological and Biochemical Diversity in Fruits of Unsprayed *Rosa canina* and *Rosa dumalis* Ecotypes Found in Different Agroecological Conditions. *Sustainability*, 13 (14), 8060. <https://doi.org/10.3390/su13148060>
 5. Ergün, F., Yağcı, M. (2024). Relationship between vitamin and antioxidant activities of rosehip species grown in the same ecological conditions. *The Journal of Animal and Plant Sciences*, 34 (2). <https://doi.org/10.36899/japs.2024.2.0722>
 6. Yildiz, O., Alpaslan, M. (2012). Properties of Rose Hip Marmalades. *Food Technology and Biotechnology*, 50 (1), 98–106. Available at: https://www.researchgate.net/publication/260006200_Properties_of_Rose_Hip_Marmalades
 7. Gurbuz, B. (2021). Production of probiotic yogurt enriched with rosehip seed powder. *Tekirdag Namık Kemal University*, 80.
 8. Mammadova, S. M., Fataliyev, H. K., Gadimova, N. S., Aliyeva, G. R., Tagiyev, A. T., Baloglanova, K. V. (2020). Production of functional products using grape processing residuals. *Food Science and Technology*, 40 (2), 422–428. <https://doi.org/10.1590/fst.30419>
 9. Ghendov-Mosan, A., Cristea, E., Patras, A., Sturza, R., Niculaua, M. (2020). Rose Hips, a Valuable Source of Antioxidants to Improve Gingerbread Characteristics. *Molecules*, 25 (23), 5659. <https://doi.org/10.3390/molecules25235659>
 10. Gadimova, N., Fataliyev, H., Heydarov, E., Lezgiyev, Y., Isgandarova, S. (2023). Development of a model and optimization of the interaction of factors in the grain malting process and its application in the production of functional beverages. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5 (11 (125)), 43–56. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.289421>
 11. Gadimova, N., Fataliyev, H., Allahverdiyeva, Z., Musayev, T., Akhundova, N., Babashli, A. (2022). Obtaining and investigation of the chemical composition of powdered malt and polymalt extracts for application in the production of non-alcoholic functional beverages. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5 (11 (119)), 66–74. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.265762>
 12. Liaudanskas, M., Noreikienė, I., Zymonė, K., Juodytė, R., Žvikas, V., Janulis, V. (2021). Composition and Antioxidant Activity of Phenolic Compounds in Fruit of the Genus *Rosa L.* *Antioxidants*, 10 (4), 545. <https://doi.org/10.3390/antiox10040545>
 13. Murathan, Z., Zarifkhosroshahi, M., Kafkas, E., Sevindik, E. (2016). Characterization of bioactive compounds in rosehip species from East Anatolia region of Turkey. *Italian Journal of Food Science*, 28, 314–325. Available at: https://www.itjfs.com/index.php/ijfs/article/view/198/pdf_16
 14. Pashazadeh, H., Ali Redha, A., Koca, I. (2024). Effect of convective drying on phenolic acid, flavonoid and anthocyanin content, texture and microstructure of black rosehip fruit. *Journal of Food Composition and Analysis*, 125, 105738. <https://doi.org/10.1016/j.jfca.2023.105738>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.309658

SUBSTANTIATING THE FEASIBILITY OF PROCESSING THE SECONDARY PRODUCT OBTAINED AFTER OSMOTIC DEHYDRATION OF DRIED APRICOTS (p. 36–42)

Maryna Samilyk

Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4826-2080>

Mykhaylo Tkachuk

Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-0550-4295>

Mariia Paska

Ivan Bobersky Lviv State Physical Culture University,
Lviv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9208-1092>

Taisia Ryzhkova

State Biotechnological University, Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3358-7496>

Svetlana Tkachuk

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine,
Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6923-1793>

Alla Petrenko

State Biotechnological University, Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2198-8719>

Dmytro Hrinchenko

State Biotechnological University, Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7617-1576>

Petro Gurskyi

State Biotechnological University, Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5119-6048>

Liubov Savchuk

Higher Educational Institution «Podillia State University»,
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6042-8362>

Yarmosh Tetyana

Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7884-6792>

The object of research is the production technology of dried apricots by the method of osmotic dehydration and the derived products that are formed in the process. An improved technology for processing the secondary product of apricot production has been proposed, which is based on increasing the osmotic pressure in the cells of plant raw materials by increasing the concentration of dry substances. The improved technology involves the use of the process of osmotic dehydration in a 70 % sugar solution with a temperature of up to 55±5 °C as an alternative to the blanching process. This provides a reduction in drying time to 1 hour due to the partial transition of water from the fruit cells into the sugar solution. The spent osmotic solution contains biologically valuable substances. The mass fraction of dry substances in the spent solution decreased by 17.4 %. It was found that spent osmotic solutions contain 15.87±0.05 mg/100 carotenoids, which cause their orange color. Color stability is likely caused by the acidity of the osmotic solution (pH=3.7±0.05). As a result of hydrolysis, sucrose, which was the main component of the osmotic solution before dehydration of apricot fruits, is partially inverted into glucose (21.41±0.05) and fructose (19.99±0.05 g/100 g). Fortified sugar had a light beige color, pure without stains and impurities, sweet taste, and aroma of apricot. The jelly-like soft drink, made on the basis of a derivative product formed during the production of dried apricots, had a sweet taste, a slight aroma of apricot. The color of the meal is cream. Light straw-colored jelly, sweet in taste, with a faint aftertaste and aroma of apricot, had a jelly-like uniform consistency that can be cut. The study showed the possibility of practical application of derived products, which are usually disposed of, for production.

Keywords: derivative product, apricot, fortified sugar, food concentrates, osmotic dehydration, carotenoids.

References

- Dabija, A., Rusu, L., Codină, G. G. (2023). Studies on the Manufacturing of Food Products Using Unconventional Raw Materials. *Applied Sciences*, 13 (13), 7990. <https://doi.org/10.3390/app13137990>
- Scarano, P., Sciarrillo, R., Tartaglia, M., Zuzolo, D., Guarino, C. (2022). Circular economy and secondary raw materials from fruits as sustainable source for recovery and reuse. A review. *Trends in Food Science & Technology*, 122, 157–170. <https://doi.org/10.1016/j.tifs.2022.02.003>
- Albert, C., Codină, G. G., Héjja, M., András, C. D., Chetariu, A., Dabija, A. (2022). Study of Antioxidant Activity of Garden Blackberries (*Rubus fruticosus* L.) Extracts Obtained with Different Extraction Solvents. *Applied Sciences*, 12 (8), 4004. <https://doi.org/10.3390/app12084004>
- Feng, X., Sun, J., Liu, B., Zhou, X., Jiang, L., Jiang, W. (2022). Effect of gradient concentration pre-osmotic dehydration on keeping air-dried apricot antioxidant activity and bioactive compounds. *Journal of Food Processing and Preservation*, 46 (7). <https://doi.org/10.1111/jfpp.16688>
- Wang, X., Feng, H. (2023). Investigating the Role Played by Osmotic Pressure Difference in Osmotic Dehydration: Interactions between Apple Slices and Binary and Multi-Component Osmotic Systems. *Foods*, 12 (17), 3179. <https://doi.org/10.3390/foods12173179>
- Giannakourou, M. C., Dermesonlouoglou, E. K., Taoukis, P. S. (2020). Osmodehydrofreezing: An Integrated Process for Food Preservation during Frozen Storage. *Foods*, 9 (8), 1042. <https://doi.org/10.3390/foods9081042>
- Yadav, A. K., Singh, S. V. (2012). Osmotic dehydration of fruits and vegetables: a review. *Journal of Food Science and Technology*, 51 (9), 1654–1673. <https://doi.org/10.1007/s13197-012-0659-2>
- Moraga, M. J., Moraga, G., Martínez-Navarrete, N. (2011). Effect of the re-use of the osmotic solution on the stability of osmodehydro-refrigerated grapefruit. *LWT - Food Science and Technology*, 44 (1), 35–41. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2010.05.018>
- Shete, Y. V., Chavan, S. M., Champawat, P. S., Jain, S. K. (2018). Reviews on osmotic dehydration of fruits and vegetables. *Journal of Pharmacognosy and Phytochemistry*, 7 (2), 1964–1969. Available at: <https://www.phytojournal.com/archives/2018/vol7issue2/PartAB/7-2-141-966.pdf>
- Fernández, P. R., Lovera, N., Ramallo, L. A. (2020). Sucrose syrup reuse during one- and multi-stage osmotic dehydration of pineapple. *Journal of Food Process Engineering*, 43 (6). <https://doi.org/10.1111/jfpe.13399>
- Maldonado, R. R., Pedreira, A. J. R. M., Cristianini, L. B., Guidi, M. F., Capato, M. O., Ávila, P. F. et al. (2020). Application of soluble fibres in the osmotic dehydration of pineapples and reuse of effluent in a beverage fermented by water kefir. *LWT*, 132, 109819. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2020.109819>
- Chwastek, A., Klewicka, E., Klewicki, R., Sójka, M. (2015). Lactic Acid Fermentation of Red Beet Juice Supplemented with Waste Highbush Blueberry-Sucrose Osmotic Syrup as a Method of Probiotic Beverage Production. *Journal of Food Processing and Preservation*, 40 (4), 780–789. <https://doi.org/10.1111/jfpp.12659>
- Giannakourou, M. C., Lazou, A. E., Dermesonlouoglou, E. K. (2020). Optimization of Osmotic Dehydration of Tomatoes in Solutions of Non-Conventional Sweeteners by Response Surface Methodology and Desirability Approach. *Foods*, 9 (10), 1393. <https://doi.org/10.3390/foods9101393>
- Dermesonlouoglou, E. K., Giannakourou, M. C. (2018). Modelling dehydration of apricot in a non-conventional multi-component osmotic solution: effect on mass transfer kinetics and quality characteristics. *Journal of Food Science and Technology*, 55 (10), 4079–4089. <https://doi.org/10.1007/s13197-018-3334-4>
- Samilyk, M., Bal'-Prylipko, L., Korniienko, D., Paska, M., Ryzhkova, T., Yatsenko, I. et al. (2023). Determination of quality indicators of sugar fortified with a by-product of elderberry processing. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4 (11 (124)), 65–72. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.284885>
- Jan, N., Anjum, S., Wani, S. M., Mir, S. A., Malik, A. R., Wani, S. A. et al. (2022). Influence of Canning and Storage on Physicochemical Properties, Antioxidant Properties, and Bioactive Compounds of Apricot (*Prunus armeniaca* L.) Wholes, Halves, and Pulp. *Frontiers in Nutrition*, 9. <https://doi.org/10.3389/fnut.2022.850730>
- Dermesonlouoglou, E. K., Giannakourou, M. C. (2018). Modelling dehydration of apricot in a non-conventional multi-component osmotic solution: effect on mass transfer kinetics and quality characteristics. *Journal of Food Science and Technology*, 55 (10), 4079–4089. <https://doi.org/10.1007/s13197-018-3334-4>
- Zhou, W., Niu, Y., Ding, X., Zhao, S., Li, Y., Fan, G. et al. (2020). Analysis of carotenoid content and diversity in apricots (*Prunus armeniaca* L.) grown in China. *Food Chemistry*, 330, 127223. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2020.127223>
- Pintea, A., Dulf, F. V., Bunea, A., Socaci, S. A., Pop, E. A., Oprîță, V. A. et al. (2020). Carotenoids, Fatty Acids, and Volatile Compounds in Apricot Cultivars from Romania – A Chemometric Approach. *Antioxidants*, 9 (7), 562. <https://doi.org/10.3390/antiox9070562>
- Naryal, A., Acharya, S., Kumar Bhardwaj, A., Kant, A., Chaurasia, O. P., Stobdan, T. (2019). Altitudinal effect on sugar contents and sugar profiles in dried apricot (*Prunus armeniaca* L.) fruit. *Journal of Food Composition and Analysis*, 76, 27–32. <https://doi.org/10.1016/j.jfca.2018.11.003>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.310516

REVEALING THE INFLUENCE OF SORGHUM FLOUR ON THE RHEOLOGICAL AND BAKING PROPERTIES OF DOUGH, THE QUALITY AND NUTRITIONAL VALUE OF BREAD (p. 43–55)

Zhibek Ussembayeva

Kazakh Research Institute of Processing and Food Industry,
Almaty, Republic of Kazakhstan
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-8689-4061>

Nurlan Dautkanov

Kazakh Research Institute of Processing and Food Industry,
Almaty, Republic of Kazakhstan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7864-0217>

Moldir Yerbulekova

National Center of Science and Technology Evaluation JSC,
Almaty, Republic of Kazakhstan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1352-9179>

Dina Dautkanova

Kazakh Research Institute of Processing and Food Industry,
Almaty, Republic of Kazakhstan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9766-9039>

The object of this study is the quality of bread using wheat flour mixed with sorghum flour.

The implementation of the task of stable provision of the population with good quality bread and high nutritional value is based on improving the technology of bread using sorghum flour in accordance with the global trend of safe and healthy nutrition.

The results on the chemical composition and nutritional value (amino acid content, mineral composition, and vitamins) of sorghum flour were obtained, a comparative analysis with wheat flour was carried out.

An analysis of the amylographic characteristics of flour and dough with the addition of various amounts of sorghum flour, improvers, and enzyme preparations was carried out. As a source of nutrients, the effect of sorghum flour on the rheological and baking properties of wheat dough was studied. The effect of the studied flour on the quality of finished bread was established.

The complex effect of the Emceft improver and the KAZenzym enzyme preparation on the quality of dough and bread, including from sorghum flour, was studied. For the first time, the use of sorghum flour of the Kazakhstan 20 variety for the production of bread in combination with an improver and an enzyme preparation has improved the chemical composition, rheological and baking properties of the dough.

Research shows that bread with the use of sorghum flour diversifies the diet and promotes human health due to its nutritional composition and potential as a gluten-free food.

The scope and conditions of practical use of the results are the possibility of using sorghum for bread making. Achieving these capabilities is based on the developed technology of bread in combination with an improver and an enzyme preparation.

Keywords: sorghum, whole grain flour, rheological properties of dough, alveograph, baking improvers, nutritional value, gluten-free bread.

References

- Steven, R., Gandry, M. D. (2019). *The Longevity Paradox: How to Die Young at a Ripe old Age (The Plant Paradox, 4)*. Bestselling author of the Plant Paradox. New York Times Bestseller.
- Drobot, V. I. (2002). *Tekhnolohiya khlibopekarskoho vyrobnytstva*. Kyiv: Lohos, 365.
- Gamage, H. K. A. H., Tetu, S. G., Chong, R. W. W., Ashton, J., Pack-er, N. H., Paulsen, I. T. (2017). Cereal products derived from wheat, sorghum, rice and oats alter the infant gut microbiota in vitro. *Scientific Reports*, 7 (1). <https://doi.org/10.1038/s41598-017-14707-z>
- Sorgo: novaya zhizn' kul'tury (2021). *Agrarniy sektor*. Available at: <https://agrosektor.kz/agricultural-technologies/sorgo-novaya-zhizn-kulturny.html>
- Aguiar, E. V., Santos, F. G., Queiroz, V. A. V., Capriles, V. D. (2023). A Decade of Evidence of Sorghum Potential in the Development of Novel Food Products: Insights from a Bibliometric Analysis. *Foods*, 12 (20), 3790. <https://doi.org/10.3390/foods12203790>
- Crops and Livestock Products. Available at: https://sdd.spc.int/dataset/df_crops
- Anuniação, P. C., Cardoso, L. de M., Queiroz, V. A. V., de Menezes, C. B., de Carvalho, C. W. P., Pinheiro-Sant'Ana, H. M., Alfenas, R. de C. G. (2016). Consumption of a drink containing extruded sorghum reduces glycaemic response of the subsequent meal. *European Journal of Nutrition*, 57 (1), 251–257. <https://doi.org/10.1007/s00394-016-1314-x>
- de Moraes Cardoso, L., Pinheiro, S. S., Martino, H. S. D., Pinheiro-Sant'Ana, H. M. (2015). Sorghum (*Sorghum bicolor*L.): Nutrients, bioactive compounds, and potential impact on human health. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*, 57 (2), 372–390. <https://doi.org/10.1080/10408398.2014.887057>
- de Oliveira, L. de L., de Oliveira, G. T., de Alencar, E. R., Queiroz, V. A. V., de Alencar Figueiredo, L. F. (2022). Physical, chemical, and antioxidant analysis of sorghum grain and flour from five hybrids to determine the drivers of liking of gluten-free sorghum breads. *LWT*, 153, 112407. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2021.112407>
- Palavecino, P. M., Ribotta, P. D., León, A. E., Bustos, M. C. (2018). Gluten-free sorghum pasta: starch digestibility and antioxidant capacity compared with commercial products. *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 99 (3), 1351–1357. <https://doi.org/10.1002/jsfa.9310>
- Bianco-Gomes, A. C., Nogueira, L. D. S., Bono-Lopes, N. V. M., Gouvêa-Souza, C. P., Boldrini-França, J., Gomes, V. M. et al. (2022). Dry heat and pressure favor bioactive compounds preservation and peptides formation in sorghum [*Sorghum bicolor* (L.) Moench]. *Current Research in Food Science*, 5, 117–124. <https://doi.org/10.1016/j.crfs.2021.12.013>
- de Oliveira, L. de L., de Alencar Figueiredo, L. F. (2024). Sorghum phytonutrients and their health benefits: A systematic review from cell to clinical trials. *Journal of Food Science*. <https://doi.org/10.1111/1750-3841.17011>
- Taylor, J. R. N., Duodu, K. G. (2022). Resistant-Type Starch in Sorghum Foods—Factors Involved and Health Implications. *Starch - Stärke*, 75(9–10). <https://doi.org/10.1002/star.202100296>
- Xu, J., Wang, W., Zhao, Y. (2021). Phenolic Compounds in Whole Grain Sorghum and Their Health Benefits. *Foods*, 10 (8), 1921. <https://doi.org/10.3390/foods10081921>
- Khoddami, A., Messina, V., Vadabalija Venkata, K., Farahnaky, A., Blanchard, C. L., Roberts, T. H. (2021). Sorghum in foods: Functionality and potential in innovative products. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*, 63 (9), 1170–1186. <https://doi.org/10.1080/10408398.2021.1960793>
- Guo, H., Wu, H., Sajid, A., Li, Z. (2021). Whole grain cereals: the potential roles of functional components in human health. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition*, 62 (30), 8388–8402. <https://doi.org/10.1080/10408398.2021.1928596>
- Birhanu, S. (2021). Potential Benefits of Sorghum [*sorghum bicolor* (L.) Moench] on Human Health: A Review. *International Journal of Food Engineering and Technology*, 5 (1), 16. <https://doi.org/10.11648/j.ijfet.20210501.13>
- Usembaeva, Zh. K., Shansharova, D. A., Makulbekova, L. B. (1997). *Effektivnost' primeneniya netraditsionnogo syr'ya pri proizvodstve pshenichnogo hleba (stat'ya)*. ATU: Pischevaya tekhnologiya i servis, 3, 14–19.
- Capriles, V. D., Santos, F. G., Aguiar, E. V. (2021). Innovative gluten-free breadmaking. *Trends in Wheat and Bread Making*, 371–404. <https://doi.org/10.1016/b978-0-12-821048-2.00013-1>
- Aguiar, E. V., Santos, F. G., Krupa-Kozak, U., Capriles, V. D. (2021). Nutritional facts regarding commercially available gluten-free bread worldwide: Recent advances and future challenges. *Critical Reviews*

- in *Food Science and Nutrition*, 63 (5), 693–705. <https://doi.org/10.1080/10408398.2021.1952403>
21. Usembaeva, Zh. K., Naleev, O. N., Shansharova, D. A., Kuzembaev, K. (2000). Pat. No. 10971KZ. Sposob proizvodstva hleba. No. 200/0666.1.
 22. Pineli, L. de L. de O., Zandonadi, R. P., Botelho, R. B. A., Oliveira, V. R. de, Figueiredo, L. F. de A. (2015). The use of sorghum to produce gluten-free breads (GFB): a systematic review. *Journal of Advanced Nutrition and Human Metabolism*. <https://doi.org/10.14800/janhm.944>
 23. Ari Akin, P., Miller, R., Jaffe, T., Koppel, K., Ehmke, L. (2019). Sensory profile and quality of chemically leavened gluten-free sorghum bread containing different starches and hydrocolloids. *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 99 (9), 4391–4396. <https://doi.org/10.1002/jsfa.9673>
 24. Centeno, A. C. L., Aguiar, E., Santos, F., Queiroz, V., Contil-Silva, A., Krupa-Kozak, U., Capriles, V. (2021). Defining Whole Grain Sorghum Flour and Water Levels to Improve Sensory and Nutritional Quality of Gluten-Free Bread—A Factorial Design Approach. *Applied Sciences*, 11 (17), 8186. <https://doi.org/10.3390/app11178186>
 25. Makame, J., Cronje, T., Emmambux, N. M., De Kock, H. (2019). Dynamic Oral Texture Properties of Selected Indigenous Complementary Porridges Used in African Communities. *Foods*, 8 (6), 221. <https://doi.org/10.3390/foods8060221>
 26. Apostol, L., Belc, N., Gaceu, L., Oprea, O. B., Popa, M. E. (2020). Sorghum Flour: A Valuable Ingredient for Bakery Industry? *Applied Sciences*, 10 (23), 8597. <https://doi.org/10.3390/app10238597>
 27. Adebowale, O. J., Taylor, J. R. N., de Kock, H. L. (2020). Stabilization of wholegrain sorghum flour and consequent potential improvement of food product sensory quality by microwave treatment of the kernels. *LWT*, 132, 109827. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2020.109827>
 28. Cayres, C. A., Ramirez Ascheri, J. L., Peixoto Gimenes Couto, M. A., Almeida, E. L., Melo, L. (2020). Consumers' acceptance of optimized gluten-free sorghum-based cakes and their drivers of liking and disliking. *Journal of Cereal Science*, 93, 102938. <https://doi.org/10.1016/j.jcs.2020.102938>
 29. Cervini, M., Frustace, A., Garrido, G. D., Rocchetti, G., Giuberti, G. (2021). Nutritional, physical and sensory characteristics of gluten-free biscuits incorporated with a novel resistant starch ingredient. *Heliyon*, 7 (3), e06562. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e06562>
 30. Yu, M., Zhu, K., Wang, X., Lu, M., Zhang, L., Fu, X. et al. (2020). Comparison of nutritional quality and sensory acceptability of biscuits obtained from wheat, native, or extruded sorghum flour. *Cereal Chemistry*, 97 (6), 1244–1253. <https://doi.org/10.1002/cche.10349>
 31. Alveograph (2015). Chopin, 96.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.310668

SUBSTANTIATING THE FEASIBILITY OF USING HEMP SEED PROTEIN IN COOKED SAUSAGE TECHNOLOGY (p. 56–66)

Vasyl Pasichnyi

National University of Food Technologies,
Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0138-5590>

Oleksandr Shevchenko

National University of Food Technologies,
Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8818-2667>

Vasyl Tischenko

Sumy National Agrarian University,
Sumy, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8149-4919>

Nataliia Bozhko

Medical Institute of Sumy State University,
Sumy, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6440-0175>

Andrii Marynin

National University of Food Technologies,
Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6692-7472>

Igor Strashynskyi

National University of Food Technologies,
Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6834-6990>

Yuliia Matsuk

Oles Honchar Dnipro National University,
Dnipro, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1899-3237>

The object of this study was the technology of cooked sausages with hemp seed protein. The research considers determining the effectiveness of using protein from hemp seeds in the technology of cooked sausages to increase the nutritional value and improve the functional and technological indicators when replacing part of the meat raw material. The subject of the research was meat model systems, cooked sausage with hemp seed protein.

Three prototypes of cooked sausages based on the analog were developed. In experimental samples of cooked sausages, second-grade beef was replaced with protein from hemp seeds (*Cannabis Sativa L.*) (ToV “Desnaland”, Ukraine) in amounts of 12, 14, and 16 %. The functional and technological indicators of hemp seed protein were previously investigated at hydromodules of 1:1, 1:2, and 1:3. It was found that hydrated hemp seed protein in a ratio of 1:1 had the best parameters for introduction into minced meat systems.

It was determined that the introduction of proteins from hemp seeds (hydromodule 1:1) in the amount of 12–16 % increases the water-binding capacity of minced meat to 97.8 %, plasticity by 16.19–23.85 %, and the content of total moisture in samples of cooked sausages after heat treatment by 5.08–7.08 %, yield of the finished product up to 129.83 %. Replacing second-grade beef in cooked sausage with protein from hemp seeds causes an increase in the mass fraction of protein in finished products by 14.99–19.98 %, and mineral substances by 68.52–97.22 %. The organoleptic indicators of the experimental cooked sausages met the regulatory requirements. The safety of the developed products was established according to microbiological indicators.

It has been proven that the use of hydrated protein from hemp seeds in the technology of cooked sausages in the amount of 12–14 % makes it possible to obtain a meat product with a high level of functional and technological indicators of model meat systems and organoleptic indicators of finished products. The use of protein from hemp seeds in the production of cooked sausages makes it possible to expand the range of products popular among the population.

Keywords: hemp seed protein, boiled sausage, functional and technological indicators, energy value.

References

- Davis, H., Magistrali, A., Butler, G., Stergiadis, S. (2022). Nutritional Benefits from Fatty Acids in Organic and Grass-Fed Beef. *Foods*, 11 (5), 646. <https://doi.org/10.3390/foods11050646>
- Kausar, T., Hanan, E., Ayob, O., Praween, B., Azad, Z. (2019). A review on functional ingredients in red meat products. *Bioinformation*, 15 (5), 358–363. <https://doi.org/10.6026/97320630015358>
- Kumar, P., Mehta, N., Abubakar, A. A., Verma, A. K., Kaka, U., Sharma, N. et al. (2022). Potential Alternatives of Animal Proteins for Sustainability in the Food Sector. *Food Reviews International*, 39 (8), 5703–5728. <https://doi.org/10.1080/87559129.2022.2094403>
- Gaudio, G., Marzorati, G., Faccenda, F., Weil, T., Lunelli, F., Cardinaletti, G. et al. (2021). Processed Animal Proteins from Insect and Poultry By-Products in a Fish Meal-Free Diet for Rainbow Trout: Impact on Intestinal Microbiota and Inflammatory Markers. *International Journal of Molecular Sciences*, 22 (11), 5454. <https://doi.org/10.3390/ijms22115454>
- Halagarda, M., Wójciak, K. M. (2022). Health and safety aspects of traditional European meat products. A review. *Meat Science*, 184, 108623. <https://doi.org/10.1016/j.meatsci.2021.108623>
- Strashynskiy, I., Fursik, O., Pasichnyi, V., Marynin, A., Goncharov, G. (2016). Influence of functional food composition on the properties of meat mince systems. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 6 (11 (84)), 53–58. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2016.86957>
- Li, Y., Guo, J., Wang, Y., Zhang, F., Chen, S., Hu, Y., Zhou, M. (2023). Effects of hydrocolloids as fat-replacers on the physicochemical and structural properties of salt-soluble protein isolated from water-boiled pork meatballs. *Meat Science*, 204, 109280. <https://doi.org/10.1016/j.meatsci.2023.109280>
- Balestra, F., Petracci, M. (2019). Technofunctional Ingredients for Meat Products. *Sustainable Meat Production and Processing*, 45–68. <https://doi.org/10.1016/b978-0-12-814874-7.00003-1>
- Kim, T.-K., Shim, J.-Y., Hwang, K.-E., Kim, Y.-B., Sung, J.-M., Paik, H.-D., Choi, Y.-S. (2018). Effect of hydrocolloids on the quality of restructured hams with duck skin. *Poultry Science*, 97 (12), 4442–4449. <https://doi.org/10.3382/ps/pey309>
- Zhang, N., Zhou, Q., Fan, D., Xiao, J., Zhao, Y., Cheng, K.-W., Wang, M. (2021). Novel roles of hydrocolloids in foods: Inhibition of toxic maillard reaction products formation and attenuation of their harmful effects. *Trends in Food Science & Technology*, 111, 706–715. <https://doi.org/10.1016/j.tifs.2021.03.020>
- Ferysiuk, K., Wójciak, K. M. (2020). Reduction of Nitrite in Meat Products through the Application of Various Plant-Based Ingredients. *Antioxidants*, 9 (8), 711. <https://doi.org/10.3390/antiox9080711>
- Pateiro, M., Gómez-Salazar, J. A., Jaime-Patlán, M., Sosa-Morales, M. E., Lorenzo, J. M. (2021). Plant Extracts Obtained with Green Solvents as Natural Antioxidants in Fresh Meat Products. *Antioxidants*, 10 (2), 181. <https://doi.org/10.3390/antiox10020181>
- Pasichnyi, V., Tischenko, V., Bozhko, N., Koval, O., Marynin, A. (2022). Use of bioactive properties of plant extracts to increase the storage stability of mechanically separated turkey meat. *Ukrainian Food Journal*, 11 (4), 616–628. <https://doi.org/10.24263/2304-974x-2022-11-4-10>
- Pasichnyi, V., Bozhko, N., Tischenko, V., Marynin, A., Shubina, Y., Svyatnenko, R. et al. (2022). Studying the influence of berry extracts on the quality and safety indicators of half-smoked sausages. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1 (11 (115)), 33–40. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.252369>
- Bozhko, N., Pasichnyi, V., Tischenko, V., Marynin, A., Shubina, Y., Strashynskiy, I. (2021). Determining the nutritional value and quality indicators of meat-containing bread made with hemp seeds flour (*Cannabis sativa* L.). *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4 (11 (112)), 58–65. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.237806>
- Zajac, M., Guzik, P., Kulawik, P., Tkaczewska, J., Florkiewicz, A., Migdał, W. (2019). The quality of pork loaves with the addition of hemp seeds, de-hulled hemp seeds, hemp protein and hemp flour. *LWT*, 105, 190–199. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2019.02.013>
- Ma, K. K., Greis, M., Lu, J., Nolden, A. A., McClements, D. J., Kinchla, A. J. (2022). Functional Performance of Plant Proteins. *Foods*, 11 (4), 594. <https://doi.org/10.3390/foods11040594>
- Loveday, S. M. (2020). Plant protein ingredients with food functionality potential. *Nutrition Bulletin*, 45 (3), 321–327. <https://doi.org/10.1111/mbu.12450>
- Dapčević-Hadnadev, T., Dizdar, M., Pojić, M., Krstonošić, V., Zychowski, L. M., Hadnadev, M. (2019). Emulsifying properties of hemp proteins: Effect of isolation technique. *Food Hydrocolloids*, 89, 912–920. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2018.12.002>
- Fernández-López, J., Viuda-Martos, M., Pérez-Alvarez, J. A. (2021). Quinoa and chia products as ingredients for healthier processed meat products: technological strategies for their application and effects on the final product. *Current Opinion in Food Science*, 40, 26–32. <https://doi.org/10.1016/j.cofs.2020.05.004>
- Kamani, M. H., Meera, M. S., Bhaskar, N., Modi, V. K. (2019). Partial and total replacement of meat by plant-based proteins in chicken sausage: evaluation of mechanical, physico-chemical and sensory characteristics. *Journal of Food Science and Technology*, 56 (5), 2660–2669. <https://doi.org/10.1007/s13197-019-03754-1>
- Rehman, M., Fahad, S., Du, G., Cheng, X., Yang, Y., Tang, K. et al. (2021). Evaluation of hemp (*Cannabis sativa* L.) as an industrial crop: a review. *Environmental Science and Pollution Research*, 28 (38), 52832–52843. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-16264-5>
- Rupasinghe, H. P. V., Davis, A., Kumar, S. K., Murray, B., Zheljazkov, V. D. (2020). Industrial Hemp (*Cannabis sativa* subsp. *sativa*) as an Emerging Source for Value-Added Functional Food Ingredients and Nutraceuticals. *Molecules*, 25 (18), 4078. <https://doi.org/10.3390/molecules25184078>
- Montero, L., Ballesteros-Vivas, D., Gonzalez-Barrios, A. F., Sánchez-Camargo, A. del P. (2023). Hemp seeds: Nutritional value, associated bioactivities and the potential food applications in the Colombian context. *Frontiers in Nutrition*, 9. <https://doi.org/10.3389/fnut.2022.1039180>
- Farinon, B., Molinari, R., Costantini, L., Merendino, N. (2020). The Seed of Industrial Hemp (*Cannabis sativa* L.): Nutritional Quality and Potential Functionality for Human Health and Nutrition. *Nutrients*, 12 (7), 1935. <https://doi.org/10.3390/nu12071935>
- Leonard, W., Zhang, P., Ying, D., Fang, Z. (2019). Hempseed in food industry: Nutritional value, health benefits, and industrial applications. *Comprehensive Reviews in Food Science and Food Safety*, 19 (1), 282–308. <https://doi.org/10.1111/1541-4337.12517>

27. Tănase Apetroaei, V., Pricop, E. M., Istrati, D. I., Vizireanu, C. (2024). Hemp Seeds (*Cannabis sativa* L.) as a Valuable Source of Natural Ingredients for Functional Foods – A Review. *Molecules*, 29 (9), 2097. <https://doi.org/10.3390/molecules29092097>
28. Cerino, P., Buonerba, C., Cannazza, G., D'Auria, J., Ottoni, E., Fulgione, A. et al. (2021). A Review of Hemp as Food and Nutritional Supplement. *Cannabis and Cannabinoid Research*, 6 (1), 19–27. <https://doi.org/10.1089/can.2020.0001>
29. Shen, P., Gao, Z., Fang, B., Rao, J., Chen, B. (2021). Ferreting out the secrets of industrial hemp protein as emerging functional food ingredients. *Trends in Food Science & Technology*, 112, 1–15. <https://doi.org/10.1016/j.tifs.2021.03.022>
30. Aiello, G., Lammi, C., Boschin, G., Zanoni, C., Arnoldi, A. (2017). Exploration of Potentially Bioactive Peptides Generated from the Enzymatic Hydrolysis of Hempseed Proteins. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 65 (47), 10174–10184. <https://doi.org/10.1021/acs.jafc.7b03590>
31. Wang, X.-S., Tang, C.-H., Yang, X.-Q., Gao, W.-R. (2008). Characterization, amino acid composition and in vitro digestibility of hemp (*Cannabis sativa* L.) proteins. *Food Chemistry*, 107 (1), 11–18. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2007.06.064>
32. Korus, J., Witczak, M., Ziobro, R., Juszcak, L. (2017). Hemp (*Cannabis sativa* subsp. *sativa*) flour and protein preparation as natural nutrients and structure forming agents in starch based gluten-free bread. *LWT*, 84, 143–150. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2017.05.046>
33. Frazzini, S., Torresani, M. C., Roda, G., Dell'Anno, M., Ruffo, G., Rossi, L. (2024). Chemical and functional characterization of the main bioactive molecules contained in hulled *Cannabis sativa* L. seeds for use as functional ingredients. *Journal of Agriculture and Food Research*, 16, 101084. <https://doi.org/10.1016/j.jafr.2024.101084>
34. Dapčević-Hadnadev, T., Hadnadev, M., Dizdar, M., Lješević, N. J. (2020). Functional and Bioactive Properties of Hemp Proteins. *Sustainable Agriculture Reviews* 42, 239–263. https://doi.org/10.1007/978-3-030-41384-2_8
35. Malomo, S. A., He, R., Aluko, R. E. (2014). Structural and Functional Properties of Hemp Seed Protein Products. *Journal of Food Science*, 79 (8). <https://doi.org/10.1111/1750-3841.12537>
36. Montserrat-de la Paz, S., Rivero-Pino, E., Villanueva, A., Toscano-Sanchez, R., Martin, M. E., Millan, F., Millan-Linares, M. C. (2023). Nutritional composition, ultrastructural characterization, and peptidome profile of antioxidant hemp protein hydrolysates. *Food Bioscience*, 53, 102561. <https://doi.org/10.1016/j.fbio.2023.102561>
37. Samaei, S. P., Martini, S., Tagliacucchi, D., Gianotti, A., Babini, E. (2021). Antioxidant and Angiotensin I-Converting Enzyme (ACE) Inhibitory Peptides Obtained from Alcalase Protein Hydrolysate Fractions of Hemp (*Cannabis sativa* L.) Bran. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 69 (32), 9220–9228. <https://doi.org/10.1021/acs.jafc.1c01487>
38. Zhang, J., Griffin, J., Li, Y., Wang, D., Wang, W. (2022). Antioxidant Properties of Hemp Proteins: From Functional Food to Phytotherapy and Beyond. *Molecules*, 27 (22), 7924. <https://doi.org/10.3390/molecules27227924>
39. Bozhko, N., Tischenko, V., Pasichnyi, V., Shubina, Y., Kyselov, O., Marynin, A., Strashynskiy, I. (2021). The quality characteristics of sausage prepared from different ratios of fish and duck meat. *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences*, 15, 26–32. <https://doi.org/10.5219/1482>
40. Food energy - methods of analysis and conversion factors (2003). Food and Agriculture Organization of the United Nations. Available at: https://www.fao.org/uploads/media/FAO_2003_Food_Energy_02.pdf
41. Pasichnyi, V., Bozhko, N., Tischenko, V., Kotliar, Ye. (2019). Development of cooked smoked sausage on the basis of muskovy duck meat. *Food Science and Technology*, 12 (4). <https://doi.org/10.15673/fst.v12i4.1207>
42. Pasichnyi, V., Polumbryk, M. (2016). Collagen containing mixtures impact on sensory properties of chicken forcemeat systems. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Food Technologies*, 18 (2), 150–152. <https://doi.org/10.15421/nvlvet6831>
43. Bozhko, N., Tischenko, V., Pasichnyi, V., Matsuk, Y. (2020). Analysis of the possibility of fish and meat raw materials combination in products. *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences*, 14, 647–655. <https://doi.org/10.5219/1372>
44. Strashynskiy, I. M., Honcharov, H. I., Borsoliuk, L. V., Severyn, V. Yu. (2010). Udoskonalennia retseptur varenkh kovbas iz miasa ptytsi. *Naukovyi visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu vetrynarnoi medytsyny ta biotekhnolohiy im. Gzhytskoho*, 12 (2 (44)), 94–99.
45. Kang, J.-Y., Lee, S.-H., Jo, A.-H., Park, E.-J., Bak, Y.-S., Kim, J.-B. (2020). Improving the accuracy of coliform detection in meat products using modified dry rehydratable film method. *Food Science and Biotechnology*, 29 (9), 1289–1294. <https://doi.org/10.1007/s10068-020-00778-8>
46. Bozhko, N., Tischenko, V., Pasichnyi, V., Moroz, O. (2019). Research of nutritional and biological value of the semi smoked meat-containing sausage. *Food Science and Technology*, 13 (4). <https://doi.org/10.15673/fst.v13i4.1561>
47. Pasichnyi, V., Shubina, Y., Tischenko, V., Bozhko, N., Moroz, O. (2022). Research of hemp seed by-products for use in meat products. *Scientific Works of National University of Food Technologies*, 28 (2), 173–183. <https://doi.org/10.24263/2225-2924-2022-28-2-16>
48. Liu, M., Childs, M., Loos, M., Taylor, A., Smart, L. B., Abbaspourrad, A. (2023). The effects of germination on the composition and functional properties of hemp seed protein isolate. *Food Hydrocolloids*, 134, 108085. <https://doi.org/10.1016/j.foodhyd.2022.108085>
49. Kang, K.-M., Lee, S.-H., Kim, H.-Y. (2022). Effects of Using Soybean Protein Emulsion as a Meat Substitute for Chicken Breast on Physicochemical Properties of Vienna Sausage. *Food Science of Animal Resources*, 42 (1), 73–83. <https://doi.org/10.5851/kosfa.2021.e63>
50. Siano, E., Moccia, S., Picariello, G., Russo, G. L., Sorrentino, G., Di Stasio, M. et al. (2018). Comparative Study of Chemical, Biochemical Characteristic and ATR-FTIR Analysis of Seeds, Oil and Flour of the Edible Fedora Cultivar Hemp (*Cannabis sativa* L.). *Molecules*, 24 (1), 83. <https://doi.org/10.3390/molecules24010083>
51. Santos-Sánchez, G., Álvarez-López, A. I., Ponce-España, E., Carrillo-Vico, A., Bollati, C., Bartolomei, M. et al. (2022). Hempseed (*Cannabis sativa*) protein hydrolysates: A valuable source of bioactive peptides with pleiotropic health-promoting effects. *Trends in Food Science & Technology*, 127, 303–318. <https://doi.org/10.1016/j.tifs.2022.06.005>
52. Magalhães, P., Domingues, R. M., Alves, E. (2022). Hemp Seeds, Flaxseed, and Açai Berries: Health Benefits and Nutritional Importance with Emphasis on the Lipid Content. *Current Nutrition & Food Science*, 18 (1), 4–14. <https://doi.org/10.2174/1573401317666210624142643>

53. Majewski, M., Jurgoński, A. (2021). The Effect of Hemp (*Cannabis sativa* L.) Seeds and Hemp Seed Oil on Vascular Dysfunction in Obese Male Zucker Rats. *Nutrients*, 13 (8), 2575. <https://doi.org/10.3390/nu13082575>
54. WHO global database on child growth and malnutrition / compiled by Mercedis de Onis and Monika Blössner (1997). World Health Organization. Available at: <https://iris.who.int/handle/10665/63750>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.308603

DEVISING A TECHNOLOGY FOR OBTAINING GLUED SAUSAGE CASINGS FROM INTESTINAL RAW MATERIALS USING ELECTROPHORESIS (p. 67–75)

Andrey Pak

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3140-3657>

Vyacheslav Onishchenko

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8357-2201>

Maryna Yancheva

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9608-0724>

Nataliya Grynchenko

CAPS FOOD SYSTEMS LLC,
Derhachy, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8440-0727>

Alina Pak

Ukrainian Engineering Pedagogics Academy,
Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0311-9731>

Samvel Inzhyants

LLC CHUHUYIV MEAT PLANT,
Chuguyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8784-262X>

Artem Onyshchenko

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-4130-5368>

The object of research is the technique for obtaining glued sausage casings, in which adhesive related structures and electrophoresis for tanning are used to glue the layers of intestinal raw materials.

Devising a technique for gluing sausage casings from intestinal raw materials with the use of adhesive related structures by stitching by tanning, via intensified electrophoresis, has been substantiated.

The technology of glued sausage casings from intestinal raw materials, which are classified as unclaimed residues and waste, has been proposed. The technology differs from known similar technologies by applying a technique for gluing intestinal membranes using an adhesive related construct and electrophoresis during tanning. The devised gluing technique and the device for its implementation make it possible to avoid violation of the integrity of the raw material, are universal in relation to it, and are easy to operate.

The rational parameters of electrophoresis, which is used to accelerate the tanning process of the place of gluing of the layers of the intestinal membranes using an adhesive related construct, have been

determined. The potential difference between the electrodes and the duration of exposure of the gluing site for gluing the original intestinal raw materials: pork belly, lamb belly, beef belly were determined. At a potential difference of 100 V, the duration of exposure of the gluing site for pork and lamb bellies is 17 minutes, and for beef bellies – 20 minutes. It is noted that the results differ in the duration of exposure of the gluing site, which is probably due to the thickness of the layer of the raw material.

The proposed technology would contribute to improving the efficiency of the technology of glued sausage casings from intestinal raw materials and could be used at enterprises for the processing of agricultural products and the meat processing industry.

Keywords: glued sausage casings, adhesive related construct, tanning with tannin, breaking load.

References

1. Kleshchov, A. Y., Khiuhi, K., Khenhevoss, D., Maslikov, M. M. (2018). Resursoefektyvne ta chyste vyrobnytstvo u miasnii promyslovosti. Kyiv: Tsentr resursoefektyvnoho ta chystoho vyrobnytstva, 68. Available at: https://www.researchgate.net/publication/330442289_Resursoefektivne_ta_ciste_virobnictvo_u_m'asnij_promislovosti_Resource_efficient_and_cleaner_production_for_meat_sector/citations
2. Kezia, P., Kumar, K. S., Sai, B. L. N. (2017). Lean manufacturing in food and beverage industry. *International journal of civil engineering and technology*, 8 (5), 168–174. Available at: https://www.researchgate.net/publication/317770282_Lean_manufacturing_in_food_and_beverage_industry
3. Mrugalska, B., Wyrwicka, M. K. (2017). Towards Lean Production in Industry 4.0. *Procedia Engineering*, 182, 466–473. <https://doi.org/10.1016/j.proeng.2017.03.135>
4. Mykhailov, V. M., Onyshchenko, V. M., Pak, A. O., Inzhyants, S. T. (2022). Obgruntuvannia tekhnolohiyi skleienykh kyshkovykh kovbasnykh obolonok, armovanykh teplovou koahuliatsieiu i dublenniam. Kharkiv: DBTU, 105. Available at: <https://repo.btu.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/22535?mode=full>
5. Onishchenko, V., Pak, A., Goralchuk, A., Shubina, L., Bolshakova, V., Inzhyants, S. et al. (2021). Devising techniques for reinforcing glued sausage casings by using different physical methods. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1 (11 (109)), 6–13. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.224981>
6. Mykhailov, V., Onyshchenko, V., Pak, A., Bredykhin, V., Zahorulko, O. (2021). Investigation of frying process of meat sausages in glued casings from intestinal raw materials. *Ukrainian Food Journal*, 10(2), 387–398. <https://doi.org/10.24263/2304-974x-2021-10-2-14>
7. Zhu, J., Li, Z., Zou, Y., Lu, G., Ronca, A., D'Amora, U. et al. (2022). Advanced application of collagen-based biomaterials in tissue repair and restoration. *Journal of Leather Science and Engineering*, 4 (1). <https://doi.org/10.1186/s42825-022-00102-6>
8. Wijner, J. J. (2009). Aspects of quality assurance in processing natural sausage casings. Ridderprint. Available at: https://www.academia.edu/22843702/Aspects_of_quality_assurance_in_processing_natural_sausage_casings
9. Onishchenko, V., Maryna, Y., Onyshchenko, A., Inzhyants, S. (2024). Prehydrolysis changes of beef rounds water absorption under the acid treatment effect. *Bulletin of the NTU"KhPI". Series: New Solutions in Modern Technology*, 1 (19), 65–69. <https://doi.org/10.20998/2413-4295.2024.01.09>

10. Fratzl, P. (Ed.) (2008). *Collagen*. Springer US. <https://doi.org/10.1007/978-0-387-73906-9>
11. Covington, A. D., Wise, W. R. (2019). *Tanning Chemistry: The Science of Leather*. The Royal Society of Chemistry. <https://doi.org/10.1039/9781839168826>
12. Lucarini, M., Durazzo, A., Sciubba, F., Di Cocco, M. E., Gianferri, R., Alise, M. et al. (2020). Stability of the Meat Protein Type I Collagen: Influence of pH, Ionic Strength, and Phenolic Antioxidant. *Foods*, 9 (4), 480. <https://doi.org/10.3390/foods9040480>
13. Pak, A., Onishchenko, V., Yancheva, M., Grynchenko, N., Dromenko, O., Pak, A. et al. (2023). Devising a technique and designing an apparatus for obtaining a multifunctional purpose film from intestinal raw materials. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3 (11 (123)), 6–15. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.279008>
14. Lee, E. (2019). Electrophoresis of Porous Particles. *Interface Science and Technology*, 145–180. <https://doi.org/10.1016/b978-0-08-100865-2.00007-2>
15. Pizzi, A. (2021). Tannins medical / pharmacological and related applications: A critical review. *Sustainable Chemistry and Pharmacy*, 22, 100481. <https://doi.org/10.1016/j.scp.2021.100481>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.308298

DEVELOPMENT OF LENTIL MALT PRODUCTION TECHNOLOGY USING PLASMA-CHEMICALLY ACTIVATED AQUEOUS SOLUTIONS (p. 76–86)

Olena Kovalova

Dnipro State Agrarian and Economic University,
Dnipro, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9508-2701>

Natalia Vasylieva

Dnipro State Agrarian and Economic University,
Dnipro, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4100-0659>

Oksana Zhulinska

Separate Structural Subdivision «Housing and Municipal Professional College of O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv», Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6003-3494>

Iryna Balandina

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv,
Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3964-4447>

Liubov Zhukova

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1549-8019>

Valentyna Bezpalko

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4448-7001>

Viktoriiia Horiainova

State Biotechnological University,
Kharkiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4883-0770>

Ruslan Trybrat

Mykolayiv National Agrarian University,
Mykolayiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6710-570X>

Oleksandr Zazymko

Institute of Public Administration and Research
in Civil Protection, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7496-0248>

Yevhen Barkar

Mykolayiv National Agrarian University,
Mykolayiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0692-5392>

The result of the implemented research is the development of a technology for sprouted lentil (lentil malt) production using cold plasma-treated aqueous solutions. The object of the study was lentil grain. The main technological task is to obtain high-quality lentil malt suitable for producing gluten-free beer and highly nutritious foods. The rationality of using cold plasma-treated aqueous solutions as an intensifier of lentil grain germination process and high-quality lentil malt disinfectant is experimentally proven. It is confirmed that using cold plasma-treated aqueous solutions can accelerate the process of lentil bean moistening by 2 times. The germination indicators of lentils also experienced positive changes, with germination energy increased by 8–16 %, germination capacity by 3–10 %, and sprout length by 12–29 %. An analysis of the amino acid composition of lentil grain and lentil malt was carried out. Thus, the experimental samples had an increased content of amino acids: non-essential by 2.7 %, essential by 3.6 %. There was also an increase in the content of B vitamins (B1, B2, B5, B9), as well as PP and C, which indicates an increased biological value of lentil malt obtained by the presented technologies. In addition, the work noted the steady antiseptic properties of activated aqueous solutions in relation to lentil malt.

The intensive technology of obtaining lentil malt can be implemented in the industrial production of malt for the brewing industry. In addition, sprouted lentil beans have health-improving properties and can be used in the production of functional products. The presented technology of lentil bean malting will be in demand in the production of highly nutritious and healthy grain products and fermented beverages.

Keywords: lentil malt, plasma-chemical activation, aqueous solutions, hydrogen peroxide.

References

1. Dewan, Md. F., Shams, S., Haque, M. A. (2024). A Review of the Health Benefits of Processed Lentils (*Lens culinaris* L.). *Legume Science*, 6 (2). <https://doi.org/10.1002/leg3.232>
2. Gasiński, A., Kawa-Rygielska, J. (2023). Malting – A method for modifying volatile composition of black, brown and green lentil seeds. *PLOS ONE*, 18 (9), e0290616. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0290616>
3. Ispiryan, L., Kuktaite, R., Zannini, E., Arendt, E. K. (2021). Fundamental study on changes in the FODMAP profile of cereals, pseudo-cereals, and pulses during the malting process. *Food Chemistry*, 343, 128549. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2020.128549>
4. Gasiński, A., Kawa-Rygielska, J., Mikulski, D., Kłosowski, G. (2022). Changes in the raffinose family oligosaccharides content in the lentil and common bean seeds during malting and mashing processes. *Scientific Reports*, 12 (1). <https://doi.org/10.1038/s41598-022-22943-1>
5. Cimini, A., Poliziani, A., Morgante, L., Moresi, M. (2023). Antinutrient removal in yellow lentils by malting. *Journal of the Science of*

- Food and Agriculture, 104 (1), 508–517. <https://doi.org/10.1002/jsfa.12950>
6. Cimini, A., Poliziani, A., Moresi, M. (2023). Decorticated lentil malt flour: production process and use. *Chemical Engineering Transactions*, 102, 121–126. <https://doi.org/10.3303/CET23102021>
 7. Lucas-Aguirre, J. C., Quintero-Castaño, V. D., Beltrán-Bueno, M., Rodríguez-García, M. E. (2024). Study of the changes on the physicochemical properties of isolated lentil starch during germination. *International Journal of Biological Macromolecules*, 267, 131468. <https://doi.org/10.1016/j.ijbiomac.2024.131468>
 8. Gasiński, A., Kawa-Rygielska, J. (2024). Assessment of green lentil malt as a substrate for gluten-free beer brewing. *Scientific Reports*, 14 (1). <https://doi.org/10.1038/s41598-023-50724-x>
 9. Gasiński, A., Kawa-Rygielska, J. (2022). Mashing quality and nutritional content of lentil and bean malts. *LWT*, 169, 113927. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2022.113927>
 10. Trummer, J., Watson, H., De Clippeleer, J., Poreda, A. (2021). Brewing with 10% and 20% Malted Lentils – Trials on Laboratory and Pilot Scales. *Applied Sciences*, 11 (21), 9817. <https://doi.org/10.3390/app11219817>
 11. Gasiński, A., Błażewicz, J., Kawa-Rygielska, J., Śniegowska, J., Zarzecki, M. (2021). Analysis of Physicochemical Parameters of Congress Worts Prepared from Special Legume Seed Malts, Acquired with and without Use of Enzyme Preparations. *Foods*, 10 (2), 304. <https://doi.org/10.3390/foods10020304>
 12. Cichońska, P., Kostyra, E., Piotrowska, A., Ścibisz, I., Roszko, M., Ziarno, M. (2024). Enhancing the sensory and nutritional properties of bean-based and lentil-based beverages through fermentation and germination. *LWT*, 199, 116140. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2024.116140>
 13. Horstmann, S. W., Atzler, J. J., Heitmann, M., Zannini, E., Lynch, K. M., Arendt, E. K. (2018). A comparative study of gluten-free sprouts in the gluten-free bread-making process. *European Food Research and Technology*, 245 (3), 617–629. <https://doi.org/10.1007/s00217-018-3185-2>
 14. Liberal, Â., Fernandes, Â., Ferreira, I. C. F. R., Vivar-Quintana, A. M., Barros, L. (2024). Effect of different physical pre-treatments on physicochemical and techno-functional properties, and on the antinutritional factors of lentils (*Lens culinaris* spp). *Food Chemistry*, 450, 139293. <https://doi.org/10.1016/j.foodchem.2024.139293>
 15. Kovalova, O., Vasylieva, N., Haliasnyi, I., Gavrish, T., Dikhtyar, A., Andrieieva, S. et al. (2023). Development of buckwheat groats production technology using plasma-chemically activated aqueous solutions. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 6 (11 (126)), 59–72. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.290584>
 16. Kovalova, O., Vasylieva, N., Haliasnyi, I., Gavrish, T., Dikhtyar, A., Andrieieva, S. et al. (2024). Development of technology for the production of all-purpose buckwheat malt using plasmochemically activated aqueous solutions. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1 (11 (127)), 38–51. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2024.298797>
 17. Kovaliova, O., Pivovarov, O., Kalyna, V., Tchoursinov, Y., Kunitisia, E., Chernukha, A. et al. (2020). Implementation of the plasmochemical activation of technological solutions in the process of ecologization of malt production. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 5 (10 (107)), 26–35. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2020.215160>
 18. Pivovarov, O., Kovaliova, O., Koshulko, V. (2020). Effect of plasmochemically activated aqueous solution on process of food sprouts production. *Ukrainian Food Journal*, 9 (3), 576–587. <https://doi.org/10.24263/2304-974x-2020-9-3-7>
 19. Kovaliova, O., Vasylieva, N., Stankevych, S., Zabrodina, I., Mandych, O., Hontar, T. et al. (2023). Development of a technology for the production of germinated flaxseed using plasma-chemically activated aqueous solutions. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4 (11 (124)), 6–19. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.284810>
 20. Kovalova, O., Vasylieva, N., Stankevych, S., Zabrodina, I., Haliasnyi, I., Gontar, T. et al. (2023). Determining the effect of plasmochemically activated aqueous solutions on the bioactivation process of sea buckthorn seeds. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 2 (11 (122)), 99–111. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.275548>
 21. Cetinkaya-Rundel, R., Hardin, J. (2021). Introduction to Modern Statistics. *OpenIntro*, 549.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.310327

DEVELOPMENT OF RATIONAL COMPOSITIONS FOR MULTICOMPONENT JUICES BASED ON MELON CROPS (p. 87–98)

Bibipatyma Yerenova

Kazakh National Agrarian Research University,
Republic of Kazakhstan

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8177-4566>

Dinara Tlevlessova

Kazakh Research Institute of Processing and Food Industry,
Almaty, Republic of Kazakhstan

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5084-6587>

Aigul Almagambetova

Kazakh National Agrarian Research University, Almaty,
Republic of Kazakhstan

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3141-3049>

Aknur Almasbek

Kazakh National Agrarian Research University, Almaty,
Republic of Kazakhstan

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9744-6743>

This study objects are juices from melon, watermelon, and pumpkin, as well as additives from apples, plums, pears, bell peppers, beets, carrots, aloe, melissa, and nettle. The problem addressed is minimizing melon crop losses. The research relevance stems from the need to reduce these losses. The development of multicomponent juices is aimed at the more efficient utilization of melon crops, contributing to the minimization of crop losses. Optimal component proportions were determined using sensory evaluation of organoleptic characteristics on a 5-point scale. The results showed that juice compositions with optimal component proportions have high organoleptic qualities and functional orientation. For melon juice, the optimal ratio was as follows: melon juice – 55 %, apple juice – 30 %, green bell pepper juice – 10 %, aloe juice – 5 %. For watermelon juice: watermelon juice – 65 %, plum juice – 25 %, beet juice – 5 %, melissa juice – 5 %. For pumpkin juice: pumpkin juice – 60 %, pear juice – 20 %, carrot juice – 15 %, nettle juice – 5 %. Critical control point (CCP) analysis was conducted at each production stage, from raw material acceptance to packaging and storage of the final product. This analysis identified

potential risks and established control measures to minimize them. Developing multicomponent juices based on melon crops with plant-based enriching additives allows the creation of products with high organoleptic qualities and functional orientation, contributing to efficient use of melon crops and reducing crop losses. Implementing the HACCP system at all production stages ensures product safety and high quality. This research offers a practical approach for the food industry to produce high-quality, functional beverages that maximize crop yields and ensure consumer safety.

Keywords: multicomponent juices, melon crops, recipe optimization, plant-based additives, reduction of crop losses, sensory evaluation, organoleptic properties, production technology, functional beverages.

References

- Masika, F. B., Alicai, T., Shimelis, H., Ddamulira, G., Athman, S. Y., Ipulet, P. et al. (2022). Pumpkin and watermelon production constraints and management practices in Uganda. *CABI Agriculture and Bioscience*, 3 (1). <https://doi.org/10.1186/s43170-022-00101-x>
- Graziano, G., Stefanachi, A., Contino, M., Prieto-Diaz, R., Ligresti, A., Kumar, P. et al. (2023). Multicomponent Reaction-Assisted Drug Discovery: A Time- and Cost-Effective Green Approach Speeding Up Identification and Optimization of Anticancer Drugs. *International Journal of Molecular Sciences*, 24 (7), 6581. <https://doi.org/10.3390/ijms24076581>
- Kasabova, K., Zagorulko, A., Zahorulko, A., Shmatchenko, N., Simakova, O., Goriainova, I. et al. (2021). Improving pastille manufacturing technology using the developed multicomponent fruit and berry paste. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3 (11 (111)), 49–56. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.231730>
- Fanzo, J., McLaren, R., Bellows, A., Carducci, B. (2023). Challenges and opportunities for increasing the effectiveness of food reformulation and fortification to improve dietary and nutrition outcomes. *Food Policy*, 119, 102515. <https://doi.org/10.1016/j.foodpol.2023.102515>
- Tyrovola, D., Soulaïdopoulos, S., Tsioufis, C., Lazaros, G. (2023). The Role of Nutrition in Cardiovascular Disease: Current Concepts and Trends. *Nutrients*, 15 (5), 1064. <https://doi.org/10.3390/nu15051064>
- Meghwar, P., Ghufuran Saeed, S. M., Ullah, A., Nikolakakis, E., Panagopoulou, E., Tsoupras, A. et al. (2024). Nutritional benefits of bioactive compounds from watermelon: A comprehensive review. *Food Bioscience*, 61, 104609. <https://doi.org/10.1016/j.fbio.2024.104609>
- Kapala, A., Szlendak, M., Motacka, E. (2022). The Anti-Cancer Activity of Lycopene: A Systematic Review of Human and Animal Studies. *Nutrients*, 14 (23), 5152. <https://doi.org/10.3390/nu14235152>
- Tuan, P. A., Lee, J., Park, C. H., Kim, J. K., Noh, Y.-H., Kim, Y. B. et al. (2019). Carotenoid Biosynthesis in Oriental Melon (*Cucumis melo* L. var. *makuwa*). *Foods*, 8 (2), 77. <https://doi.org/10.3390/foods8020077>
- Dishri, M., Thakur, N. (2024). Melon. *Nutraceuticals from Fruit and Vegetable Waste*, 349–402. <https://doi.org/10.1002/9781119803980.ch14>
- Hussain, A., Kausar, T., Sehar, S., Sarwar, A., Quddoos, M. Y., Aslam, J. et al. (2023). A review on biochemical constituents of pumpkin and their role as pharma foods; a key strategy to improve health in post COVID 19 period. *Food Production, Processing and Nutrition*, 5 (1). <https://doi.org/10.1186/s43014-023-00138-z>
- Batool, M., Ranjha, M. M. A. N., Roobab, U., Manzoor, M. F., Farooq, U., Nadeem, H. R. et al. (2022). Nutritional Value, Phytochemical Potential, and Therapeutic Benefits of Pumpkin (*Cucurbita* sp.). *Plants*, 11 (11), 1394. <https://doi.org/10.3390/plants11111394>
- Vallée Marcotte, B., Verheyde, M., Pomerleau, S., Doyen, A., Couillard, C. (2022). Health Benefits of Apple Juice Consumption: A Review of Interventional Trials on Humans. *Nutrients*, 14 (4), 821. <https://doi.org/10.3390/nu14040821>
- Mattioli, R., Francioso, A., Mosca, L., Silva, P. (2020). Anthocyanins: A Comprehensive Review of Their Chemical Properties and Health Effects on Cardiovascular and Neurodegenerative Diseases. *Molecules*, 25 (17), 3809. <https://doi.org/10.3390/molecules25173809>
- Reiland, H Slavin, J. (2015). Systematic Review of Pears and Health. *Nutrition Today*, 50 (6), 301–305. <https://doi.org/10.1097/nt.0000000000000112>
- Chávez-Mendoza, C., Sanchez, E., Muñoz-Marquez, E., Sida-Arreola, J., Flores-Cordova, M. (2015). Bioactive Compounds and Antioxidant Activity in Different Grafted Varieties of Bell Pepper. *Antioxidants*, 4 (2), 427–446. <https://doi.org/10.3390/antiox4020427>
- dos S. Baião, D., da Silva, D. V. T., Paschoalin, V. M. F. (2020). Beetroot, A Remarkable Vegetable: Its Nitrate and Phytochemical Contents Can be Adjusted in Novel Formulations to Benefit Health and Support Cardiovascular Disease Therapies. *Antioxidants*, 9 (10), 960. <https://doi.org/10.3390/antiox9100960>
- Anjani, G., Ayustaningwarno, F., Eviana, R. (2022). Critical review on the immunomodulatory activities of carrot's β -carotene and other bioactive compounds. *Journal of Functional Foods*, 99, 105303. <https://doi.org/10.1016/j.jff.2022.105303>
- Sánchez, M., González-Burgos, E., Iglesias, I., Gómez-Serranillos, M. P. (2020). Pharmacological Update Properties of Aloe Vera and its Major Active Constituents. *Molecules*, 25 (6), 1324. <https://doi.org/10.3390/molecules25061324>
- Ghazizadeh, J., Sadigh-Eteghad, S., Marx, W., Fakhari, A., Hamedeyazdan, S., Torbati, M. et al. (2021). The effects of lemon balm (*Melissa officinalis* L.) on depression and anxiety in clinical trials: A systematic review and meta-analysis. *Phytotherapy Research*, 35 (12), 6690–6705. <https://doi.org/10.1002/ptr.7252>
- Adhikari, B. M., Bajracharya, A., Shrestha, A. K. (2015). Comparison of nutritional properties of Stinging nettle (*Urtica dioica*) flour with wheat and barley flours. *Food Science & Nutrition*, 4 (1), 119–124. <https://doi.org/10.1002/fsn3.259>
- Attanzio, A., Garcia-Llatas, G., Cilla, A. (2022). Fruit Juices: Technology, Chemistry, and Nutrition 2.0. *Beverages*, 8 (2), 26. <https://doi.org/10.3390/beverages8020026>
- Cabello-Olmo, M., Krishnan, P. G., Araña, M., Oneca, M., Díaz, J. V., Barajas, M., Rovai, M. (2023). Development, Analysis, and Sensory Evaluation of Improved Bread Fortified with a Plant-Based Fermented Food Product. *Foods*, 12 (15), 2817. <https://doi.org/10.3390/foods12152817>
- Petrenko, Y., Tlevlessova, D., Syzdykova, L., Kuzembayeva, G., Abdiyeva, K. (2022). Development of technology for the production of Turkish delight from melon crops on a natural base. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3 (11 (117)), 6–18. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.258534>
- Kuzembayeva, G., Kuzembayev, K., Tlevlessova, D. (2023). Optimization of the method of hydrothermal treatment of mogar grain

- for production of food concentrate «Talkan». Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 5(11 (125)), 16–25. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.289235>
25. Uikassova, Z., Azimova, S., Tlevlessova, D., Galoburda, R. (2022). Determining critical control points for processing melon fruits. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 4 (11 (118)), 97–104. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.262850>
26. Ukuku, D. O. (2004). Effect of hydrogen peroxide treatment on microbial quality and appearance of whole and fresh-cut melons contaminated with *Salmonella* spp. International Journal of Food Microbiology, 95 (2), 137–146. <https://doi.org/10.1016/j.ijfoodmicro.2004.01.021>
27. Ukuku, D. O., Geveke, D. J., Chau, L., Bigley, A., Niemira, B. A. (2017). Appearance and overall acceptability of fresh-cut cantaloupe pieces from whole melon treated with wet steam process. LWT - Food Science and Technology, 82, 235–242. <https://doi.org/10.1016/j.lwt.2017.04.033>
28. Yerenova, B. Ye., Pronina, Yu., Medvedkov, E. B. (2016). Production of melon-based juices with enriching herbal supplements. Bulgarian Journal of Agricultural Science, 22 (5), 840–848. Available at: <https://www.agrojournal.org/22/05-22.pdf>
29. Manchali, S., Chidambara Murthy, K. N., Vishnuvardana, Patil, B. S. (2021). Nutritional Composition and Health Benefits of Various Botanical Types of Melon (*Cucumis melo* L.). Plants, 10 (9), 1755. <https://doi.org/10.3390/plants10091755>
30. Brindyukova, A., Yerenova, B., Syzdykova, L., Abdiyeva, K., Tlevlessova, D. (2023). Development of technology for the production of useful jelly candies from cucurbit crops on a natural basis. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 3 (11 (123)), 60–67. <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2023.282061>
31. Arum, C., Ani, J. C. (2021). Production and Quality Evaluation of Mixed Juice Blend from Soursop (*Annona muricata*), Mango (*Mangifera indica*) and Watermelon (*Citrullus lanatus*). Asian Food Science Journal, 19 (4), 25–41. <https://doi.org/10.9734/afsj/2020/v19i430246>
32. Hussein, A. M. S., Hegazy, N. A., Kamil, M. M., Ola, S. S. M. (2017). Formulation and Evaluation of Some Healthy Natural Juice Blends. Asian Journal of Scientific Research, 10 (3), 160–168. <https://doi.org/10.3923/ajsr.2017.160.168>

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.308635**ВИЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ РОСЛИННИХ БІЛКІВ НА ХАРАКТЕРИСТИКИ МОРОЗИВА МОЛОЧНОГО (с. 6–15)****А. П. Михалевич, Г. Є. Поліщук, У. Г. Бандура, Т. Г. Осьмак, О. О. Басс**

Досліджено функціонально-технологічні властивості білків у складі морозива молочного. Об'єктом дослідження була технологія морозива з рослинними білками. Проблемою, що вирішувалася, було покращання фізико-хімічних та реологічних характеристик сумішей та морозива з низьким вмістом жиру за рахунок застосування вологозв'язувальних структуруючих білків рослинного походження.

Встановлено, що найвищими піноутворюючими властивостями відрізняється концентрат горохового білка. Концентрат вівсяного білка демонструє помірну здатність до утворення та стабілізації пін, а ізолят соєвого білка взагалі не виявляє вказаної функції. Присутність рослинних білків у всіх сумішах морозива збільшує їх умовну в'язкість, проте найвища тиксотропність спостерігається для концентрату горохового (56,5–61,0 %) та вівсяного (54,8–57,2 %) білків. Вони формують харчові системи з вираженою коагуляційною структурою, що здатні до самочинного відновлення зв'язків за тривалості визрівання сумішей впродовж 8 год. Ізолят соєвого білка знижує тиксотропну здатність сумішей морозива, що обмежує доцільність його використання. Отримані фізико-хімічні показники морозива дозволяють обґрунтувати раціональний вміст білків у складі морозива, що становить 1–2 % для концентрату горохового білка та 1 % для концентрату вівсяного білка.

Дані щодо реологічної поведінки сумішей морозива не завжди співпадають з встановленими раніше закономірностями, що пов'язано із різницею хімічного складу між досліджуваними харчовими системами, методами їх підготовки та застосування.

Результати роботи можуть бути використані у технології низькожирного морозива, а також при проектуванні нових видів морозива, збагачених білком.

Ключові слова: вівсяний білок, соєвий ізолят, гороховий білок, низькожирне морозиво.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.309595**МІНІМІЗАЦІЯ ВТРАТ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ПРИ ЗБЕРІГАННІ ЗА ВПЛИВУ ГІДРООХОЛОДЖЕННЯ І ЗАХИСНОЇ ОРГАНІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ (с. 16–25)****І. Є. Іванова, М. Є. Сердюк, Т. М. Тимощук, В. М. Малкіна, О. Г. Зінов'єва, Д. В. Лісогурська, О. М. Невмержицька, О. В. Лісогурська**

Скорочення втрат плодів є однією з важливих стратегій для удосконалення раціонів харчування і зміцнення продовольчих систем суспільства. Тому, удосконалення сучасних технологій зберігання плодів черешні, оцінка потенціалу необхідних потужностей і технологій для зберігання фруктів для зменшення післязбиральних втрат і подовження строків зберігання плодів залишається актуальним. Об'єктом дослідження є технологія попередньої обробки плодів черешні з використанням органічної композиції. Як дослідний матеріал використовували плоди модельного сорту Валерій Чкалов.

Мінімальні природні втрати від мікробіологічних захворювань та фізіологічних розладів було зафіксовано на 40 добу зберігання плодів черешні. Втрати маси плодів під час зберігання черешні сорту Валерій Чкалов були мінімальними при застосуванні гідроохолодження в комплексі з захисною органічною композицією з молочної та оцтової кислоти (1,75%:2,00 %). Встановлена оптимальна концентрація молочної і оцтової кислот (2,00 %:1,75 %), що забезпечує мінімальні щодобові втрати плодів (0,068 %) за дії гідроохолодження під час зберігання черешні. Аналіз регресійної моделі показав оптимальне значення показника середнього рівня щодобових втрат при зберіганні плодів черешні сорту Валерій Чкалов – 0,0642 % при концентраціях молочної до оцтової кислот 2,161 % до 1,705 % відповідно. Виявлено тенденцію до мінімізації втрат плодів черешні при зберіганні за впливу гідроохолодження і оптимальної концентрації органічних кислот в захисній композиції. Результати можуть бути використані при удосконаленні методів попереднього охолодження в галузі харчової промисловості для збереження якості плодової сировини у безвідходному ланцюзі постачання фруктів усім зацікавленим сторонам.

Ключові слова: плоди черешні, природні втрати, мікробіологічні захворювання, фізіологічні розлади, регресійна модель, критерій мінімізації.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.309597**ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВПЛИВУ УМОВ ДОЗРІВАННЯ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ПЛОДІВ ШИПШИНИ ТА ПРОДУКТИ ЇХ ПЕРЕРОБКИ (с. 26–35)****Hasil Fataliyev, Simuzer Isgandarova, Natavan Gadimova, Aynur Mammadova, Mehman Ismailov, Muhammad Mammadzade**

Дикорослі плоди шипшини, м'якоть, напій, нектар, а також технологічні методи і засоби взяті як об'єкт дослідження.

Плоди шипшини мають яскраво-червоний колір та багатий хімічний склад, що робить їх дуже важливою сировиною для промисловості. Однак недостатнє дослідження сповільнює цю роботу і робить використання сировини неефективним. З ура-

хуванням цього, метою було вивчення механічних та технологічних характеристик плодів, які вважаються важливими для промислової переробки.

Встановлено вплив умов дозрівання на механічні, фізичні та хімічні властивості плодів шипшини, а також вплив методів обробки, особливо гарячої обробки, на якість продукту.

Дослідження показали, що відсоток вирощування плодів у Дашкесанському районі був найнижчим, а найвищим – у Гедабейському районі, при цьому Гойгельський район зайняв проміжну позицію. Твердість плодів, вирощених у Дашкесанському районі, становила 6,41 Н, у Гедабейському районі – 5,56 Н, а в Гойгельському районі – 5,47 Н. Цей показник відіграє важливу роль у зберіганні та переробці плодів. Внаслідок обробки кількість сухих речовин у плодах, м'якоті та напої трохи збільшилася, титруємі кислоти, аскорбінова кислота та рН зменшилися. Було виявлено збільшення загальної кількості фенольних сполук під час початкової теплової обробки сировини, і було зазначено, що їх кількість значно менша у м'якоті та напої. Гаряча обробка мала знижувальний ефект на кількість аскорбінової кислоти, яка вважається одним з основних компонентів показників у плодах. Отримані результати можуть бути використані в індивідуальних сімейних господарствах та у харчовій промисловості.

Ключові слова: шипшина, м'якоть плодів, значення кольору, нектар, гідроксиметилфурфурол, антиоксидантні властивості, аскорбінова кислота, мінерали.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.309658

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦЇЛЬНОСТІ ПЕРЕРОБКИ ВТОРИННОГО ПРОДУКТУ, ОДЕРЖАНОГО ПІСЛЯ ОСМОТИЧНОЇ ДЕГІДРАТАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА КУРАГИ (с. 36–42)

М. М. Самілик, М. А. Ткачук, М. З. Паска, Т. М. Рижкова, С. А. Ткачук, А. М. Петренко, Д. М. Грінченко, П. В. Гурський, Л. Б. Савчук, Т. А. Ярмаш

Об'єктом дослідження є технологія виробництва кураги методом осмотичної дегідратації та похідні продукти, які при цьому утворюються. Запропонована удосконалена технологія переробки вторинного продукту виробництва кураги, яка базується на підвищенні осмотичного тиску в клітинах рослинної сировини шляхом збільшення концентрації сухих речовин. Удосконалена технологія передбачає використання процесу осмотичної дегідратації в 70 % цукровому розчині температурою до 55 ± 5 °C, як альтернативи процесу бланшування. Це забезпечує скорочення часу сушіння до 1 години за рахунок часткового переходу води з клітин плодів у цукровий розчин. Відпрацьований осмотичний розчин містить біологічно цінні речовини. Масова частка сухих речовин у відпрацьованому розчині знижувалась на 17,4 %. Встановлено, що відпрацьовані осмотичні розчини містять $15,87 \pm 0,05$ мг/100 каротиноїдів, які зумовлюють їх помаранчеве забарвлення. Стабільність кольору, ймовірно, зумовлена кислотністю осмотичного розчину ($\text{pH} = 3,7 \pm 0,05$). Внаслідок гідролізу сахароза, яка була основним компонентом осмотичного розчину перед зневодненням плодів абрикосу, частково інвертується на глюкозу ($21,41 \pm 0,05$) та фруктозу ($19,99 \pm 0,05$ г/100 г). Збагачений цукор мав світло-бежевий колір, чистий без плям і сторонніх домішок, солодкий смак та аромат абрикосу. Кисіль, виготовлений на основі похідного продукту, утвореного при виробництві кураги, мав солодкий смак, легкий аромат абрикосу. Колір страви – кремовий. Желе світло-солом'яного кольору, солодке на смак, з ледь відчутним присмаком та ароматом абрикосу, мало желеподібну однорідну консистенцію, яку можна різати. Дослідження показало можливість практичного застосування похідних продуктів, які зазвичай утилізуються, для виробництва.

Ключові слова: похідний продукт, абрикос, збагачений цукор, концентрати харчові, осмотична дегідратація, каротиноїди.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.310516

ВИЯВЛЕННЯ ВПЛИВУ МУКИ СОРГО НА РЕОЛОГІЧНІ ТА ХЛІБОПЕКАРСЬКІ ВЛАСТИВОСТІ ТІСТА, ЯКІСТЬ І ХАРЧОВУ ЦІННІСТЬ ХЛІБА (с. 43–55)

Zhibek Ussembayeva, Nurlan Dautkanov, Moldir Yerbulekova, Dina Dautkanova

Об'єктом дослідження є якість хліба з використанням пшеничного борошна в суміші з борошном сорго.

Реалізація завдання стабільного забезпечення населення хлібом гарної якості та високої харчової цінності ґрунтується на вдосконаленні технології хліба з використанням борошна сорго відповідно до світової тенденції безпечного та здорового харчування.

Отримано результати про хімічний склад та харчову цінність, (зміст амінокислот, мінеральний склад та вітаміни) борошна сорго, проведено порівняльний аналіз з борошном пшеничним.

Проведено аналіз амліографічних характеристик борошна та тіста з додаванням різноманітних кількостей борошна сорго, покращувачів та ферментних препаратів. Як джерело поживних речовин досліджено вплив борошна сорго на реологічні та хлібопекарські властивості пшеничного тіста. Встановлено вплив досліджуваної муки на якість готового хліба.

Досліджено комплексну дію покращувача Emceft та ферментного препарату KAZenzum на якість тіста та хліба, у тому числі з борошна сорго. Застосування борошна сорго сорту Казахстанський 20 для виробництва хліба у поєднанні з покращувачем та ферментним препаратом дозволило покращити хімічний склад, реологічні та хлібопекарські властивості тіста.

Дослідження показують, що хліб із застосування борошна сорго урізноманітнить раціон та сприяє здоров'ю людини завдяки своєму поживному складу та потенціалу як безглютенову їжу.

Сферою та умовами практичного використання одержаних результатів є можливість застосування сорго для приготування хліба. Досягнення зазначених можливостей базується на розробленій технології хліба у поєднанні з покращувачем та ферментним препаратом.

Ключові слова: сорго, цільнозернове борошно, реологічні властивості тіста, альвеограф, хлібопекарські покращувачі, харчова цінність, безглютенний хліб.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.310668

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОТЕЇНУ З НАСІННЯ КОНОПЛІ В ТЕХНОЛОГІЇ КОВБАС ВАРЕНИХ (с. 56–66)

В. М. Пасічний, О. Ю. Шевченко, В. І. Тищенко, Н. В. Божко, А. І. Маринін, І. М. Страшинський, Ю. А. Мацук

Об'єктом дослідження була технологія варених ковбас з протеїном насіння коноплі. Дослідження присвячене визначенню ефективності використання протеїну з насіння коноплі у технології варених ковбас для підвищення харчової цінності та покращення функціонально-технологічних показників при заміні частини м'ясної сировини. Предметом дослідження були м'ясні модельні системи, варена ковбаса з протеїном насіння коноплі.

Було розроблено три дослідні зразки ковбас варених на основі аналогу. В дослідних зразках варених ковбас замінювали яловичину другого сорту протеїном з насіння коноплі (*Cannabis Sativa L.*) (ТОВ «Десналенд», Україна) у кількості 12, 14 і 16 %. Попередньо досліджували функціонально-технологічні показники протеїну насіння коноплі при гідромодулі 1:1, 1:2 та 1:3. Встановлено, що гідратований протеїн з насіння коноплі у співвідношенні 1:1 мав найкращі параметри для введення у фаршеві системи.

Визначено, що введення протеїну з насіння коноплі (гідромодуль 1:1) у кількості 12–16 % підвищує водозв'язувальну здатність фаршу до 97,8 %, пластичність на 16,19–23,85 %, вміст загальної вологи у зразках ковбас варених після термічної обробки на 5,08–7,08 %, вихід готового продукту до 129,83 %. Заміна яловичини другого сорту у ковбасі вареній на протеїн з насіння коноплі зумовлює підвищення масової частки протеїну у готових виробках на 14,99–19,98 %, мінеральних речовин на 68,52–97,22 %. Органолептичні показники експериментальних ковбас варених відповідали нормативним вимогам. Встановлено безпечність розроблених виробів за мікробіологічними показниками.

Доведено, що використання гідратованого протеїну з насіння коноплі у технології ковбас варених у кількості 12–14 % дозволяє отримати м'ясопродукт з високим рівнем функціонально-технологічних показників модельних м'ясних систем і органолептичних показників готових виробів. Використання протеїну з насіння коноплі у виробництві варених ковбас дозволяє розширити асортимент продукції, популярної серед населення.

Ключові слова: протеїн з насіння коноплі, варена ковбаса, функціонально-технологічні показники, енергетична цінність.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.308603

РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ОТРИМАННЯ СКЛЕЄНИХ КОВБАСНИХ ОБОЛОНОК ІЗ КИШКОВОЇ СИРОВИНИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЕЛЕКТОРОФОРЕЗУ (с. 67–75)

А. О. Пак, В. М. Онищенко, М. О. Янчева, Н. Г. Гринченко, А. В. Пак, С. Т. Інжиянц, А. В. Онищенко

Об'єктом дослідження є спосіб отримання клеєних ковбасних оболонок, в якому для склеювання шарів кишкової сировини використовуються адгезивні споріднені конструкти та електрофорез для дублення.

Обґрунтовано розробку способу склеювання ковбасних оболонок із кишкової сировини із використанням адгезивних споріднених конструктив шляхом зшивання дубленням, інтенсифікованим електрофорезом.

Запропоновано технологію клеєних ковбасних оболонок із кишкової сировини, що відносять до незатребуваних залишків та відходів. Технологія відрізняється від відомих аналогічних технологій застосуванням способу склеювання кишкових оболонок з використанням адгезивного спорідненого конструкта та електрофорезу під час дублення. Розроблений спосіб склеювання та пристрій для його реалізації дозволяють уникнути порушення цілісності сировини, універсальні по відношенню до неї та прості в експлуатації.

Визначено раціональні параметри електрофорезу, що застосовується для прискорення процесу дублення місця склеювання шарів кишкових оболонок з використанням адгезивного спорідненого конструкта. Визначено різницю потенціалів між електродами та тривалість експозиції місця склеювання для склеювання вихідної кишкової сировини: через свинячих, через баранячих, через яловичих. За різниці потенціалів 100 В тривалість експозиції місця склеювання для черев синячих та баранячих складає 17 хв., а для яловичих черев – 20 хв. Відзначено, результати відрізняються значенням тривалості експозиції місця склеювання, що, імовірно, обумовлено товщиною шару вихідної сировини.

Запропонована технологія сприятиме підвищенню ефективності технології клеєних ковбасних оболонок із кишкової сировини та може бути використана на підприємствах з переробки сільськогосподарської продукції та м'ясопереробної промисловості.

Ключові слова: клеєні ковбасні оболонки, адгезивний споріднений конструкт, дублення таніном, розривне навантаження.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.308298**РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СОЧЕВИЧНОГО СОЛОДУ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЛАЗМОХІМІЧНО АКТИВОВАНИХ ВОДНИХ РОЗЧИНІВ (с. 76–86)****О. С. Ковальова, Н. К. Васильєва, О. В. Жулінська, І. С. Баландіна, Л. В. Жукова, В. В. Безпалько, В. В. Горяїнова, Р. О. Трибрат, О. В. Зазимко, Є. В. Баркарь**

Результатом реалізованих досліджень є розроблення технології виробництва пророщеної сочевиці (сочевичного солоду) з використанням водних розчинів оброблених холодною плазмою. Об'єктом досліджень стало зерно сочевиці. Основним технологічним завданням є отримання високоякісного сочевичного солоду придатного для виробництва безглютенowego пива та високопоживних харчових продуктів. Експериментально доведена раціональність використання водних розчинів оброблених холодною плазмою, як інтенсифікатора процесу проростання зерна сочевиці та високоякісного дезінфектанту сочевичного солоду. Підтверджено, що використання водних розчинів, оброблених холодною плазмою, дає змогу прискорити процес зволоження бобів сочевиці в 2 рази. Показники проростання сочевиці також зазнають позитивних змін, енергія проростання зросла на 8–16 %, здатність до проростання на 3–10 %, а довжина проростка на 12–29 %. Проведено аналіз амінокислотного складу зерна сочевиці і сочевичного солоду. Так, дослідні зразки мали підвищений вміст амінокислот: замінних на 2,7 %, незамінних на 3,6 %. Спостерігалось також підвищення вмісту вітамінів групи В (В₁, В₂, В₅, В₉), а також РР і С, що свідчить про підвищену біологічну цінність сочевичного солоду отриманого по представленій технології. Крім того, в роботі відмічені сталі антисептичні властивості активованих водних розчинів по відношенню до сочевичного солоду.

Інтенсивна технологія отримання сочевичного солоду може бути впроваджена при промисловому виробництві солоду для пивоварної галузі. Крім того пророщені боби сочевиці мають оздоровчі властивості і можуть бути використані при виробництві продуктів функціонального призначення. Представлена технологія солодіння сочевичних бобів матиме попит при виробництві високопоживних і корисних зернових продуктів і напоїв бродіння.

Ключові слова: сочевичний солод, плазмохімічна активація, водні розчини, перексид водню.

DOI: 10.15587/1729-4061.2024.310327**РОЗРОБКА РАЦІОНАЛЬНИХ СКЛАДІВ БАГАТОКОМПОНЕНТНИХ СОКІВ НА ОСНОВІ БАШТАННИХ КУЛЬТУР (с. 87–98)****Bibipatyra Yerenova, Dinara Tlevlessova, Aigul Almaganbetova, Aknur Almasbek**

Об'єктом дослідження є технологія соків на основі баштанних культур. Проблема, яку необхідно вирішити, – мінімізація втрат урожаю баштанних культур. Актуальність теми обумовлена необхідністю скорочення втрат урожаю. Розробка багатокомпонентних соків спрямована на більш ефективне використання врожаю баштанних культур, що сприяє мінімізації втрат урожаю. Оптиміальні пропорції компонентів на першому етапі визначалися методом дегустаційної оцінки органолептичних показників за 5-бальною шкалою. Результати показали, що композиції соків з найкращими пропорціями компонентів мають високі органолептичні показники та функціональну спрямованість. Далі обрані дегустаторами варіанти були оптимізовані на основі аналізу експериментальних даних, і визначені остаточні оптиміальні співвідношення компонентів. Для динного соку оптиміальним співвідношенням виявилось: сік з дини – 55 %, сік з яблук – 30 %, сік із зеленого болгарського перцю – 10 %, сік з алое – 5 %. Для кавунового соку: сік з кавуна – 65 %, сік зі сливи – 25 %, сік з буряка – 5 %, сік з меліси – 5 %. Для гарбузового соку: сік з гарбуза – 60 %, сік з груші – 20 %, сік з моркви – 15 %, сік з кропиви – 5 %. Аналіз критичних контрольних точок (ККТ) проводився на кожному етапі виробництва, від приймання сировини до пакування і зберігання готового продукту. Це дозволило виявити потенційні ризики і визначити заходи контролю для їх мінімізації. Розробка багатокомпонентних соків на основі баштанних культур з збагачувальними добавками дозволяє створити продукцію з високими органолептичними показниками та функціональною спрямованістю, що сприяє ефективному використанню баштанних культур і зниженню втрат урожаю. Впровадження системи НАССР на всіх етапах виробництва забезпечує безпеку та високу якість продукції.

Ключові слова: багатокомпонентні соки, баштанні культури, оптимізація рецептур, рослинні добавки, зменшення втрат урожаю, органолептичні властивості, технологія виробництва, функціональні напої.